

BLOMBERG HARRY

Stora orons män : dikter

Bonnier

1918

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök*:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra*:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

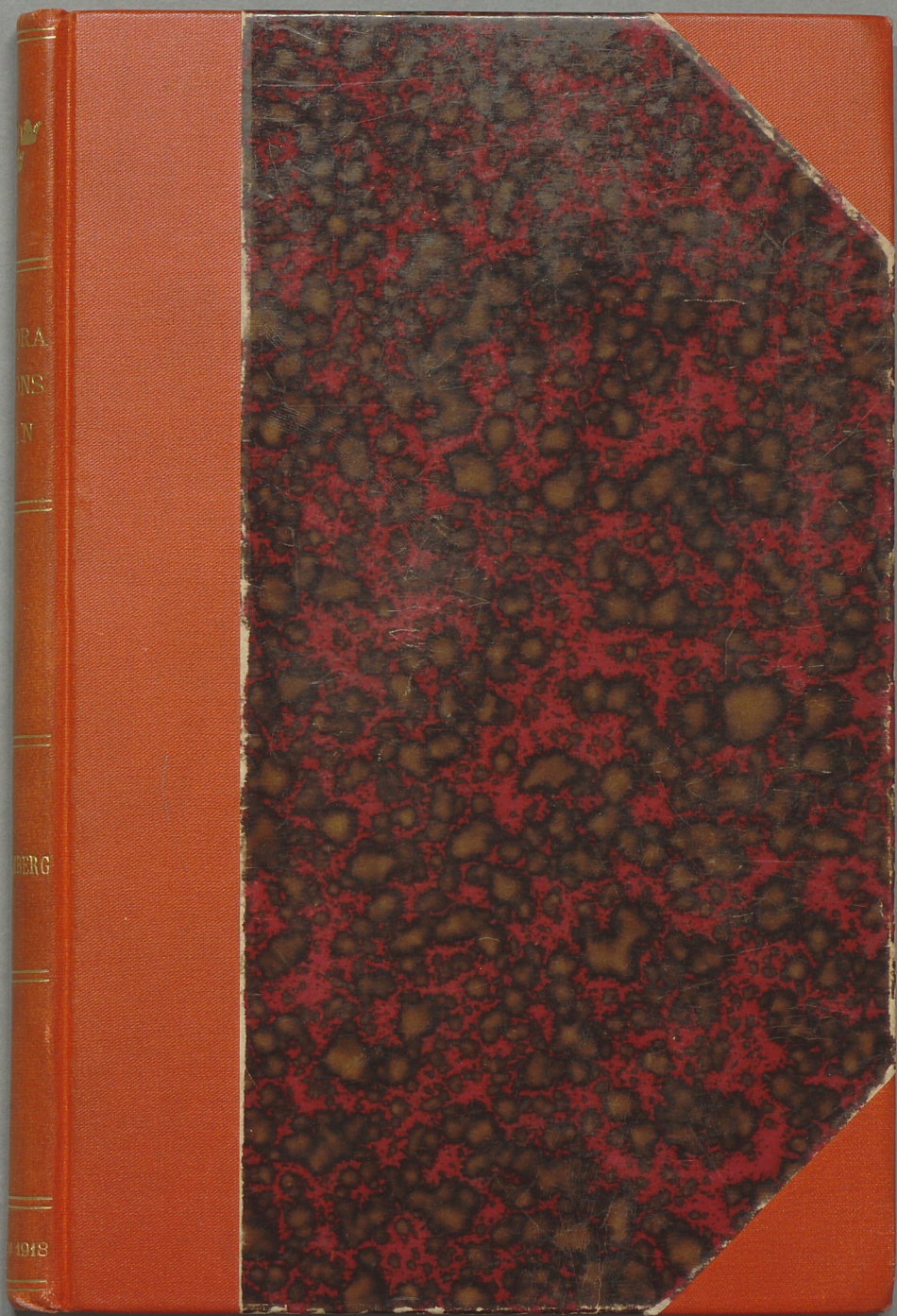
Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

TRA
MS
N

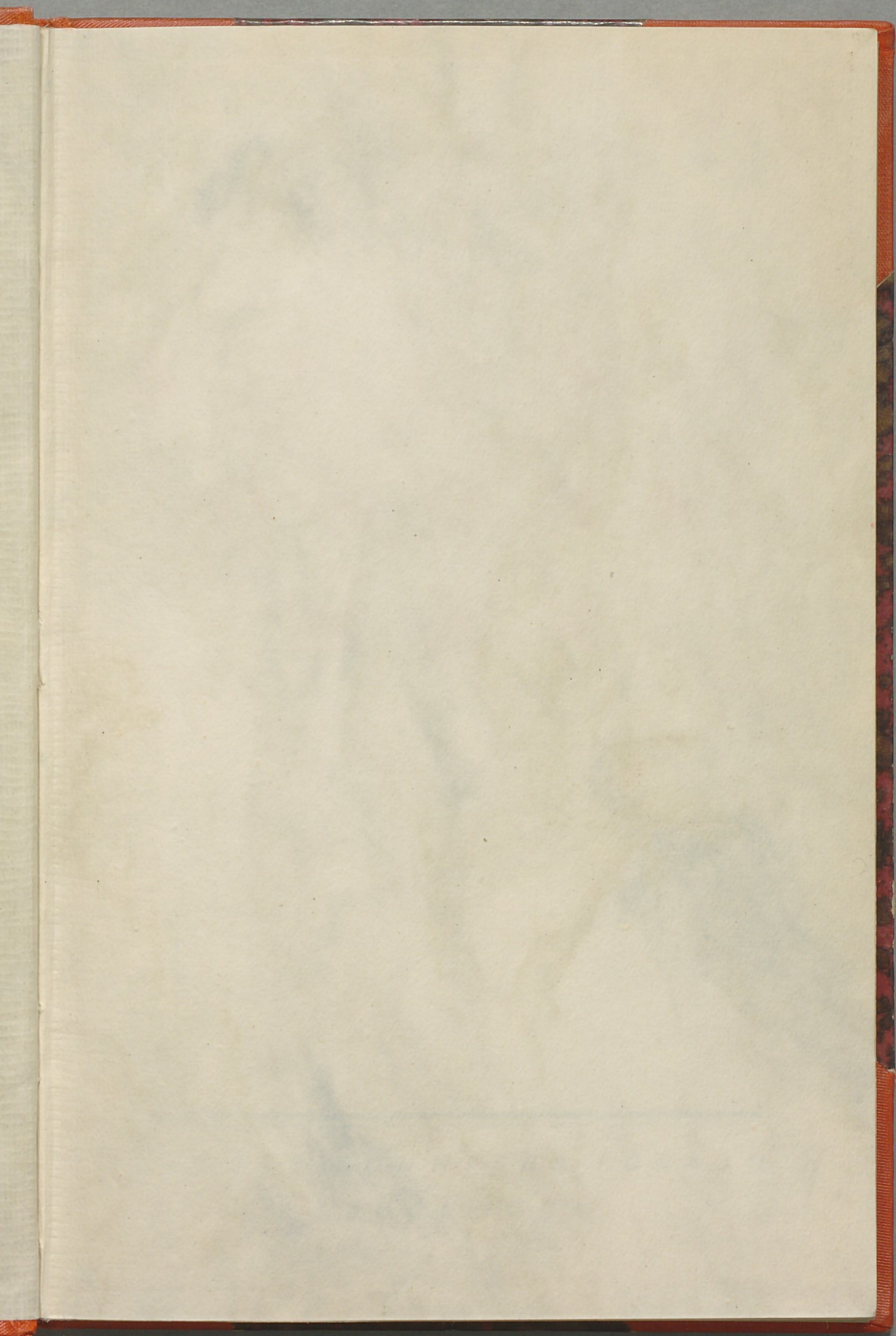
BERG

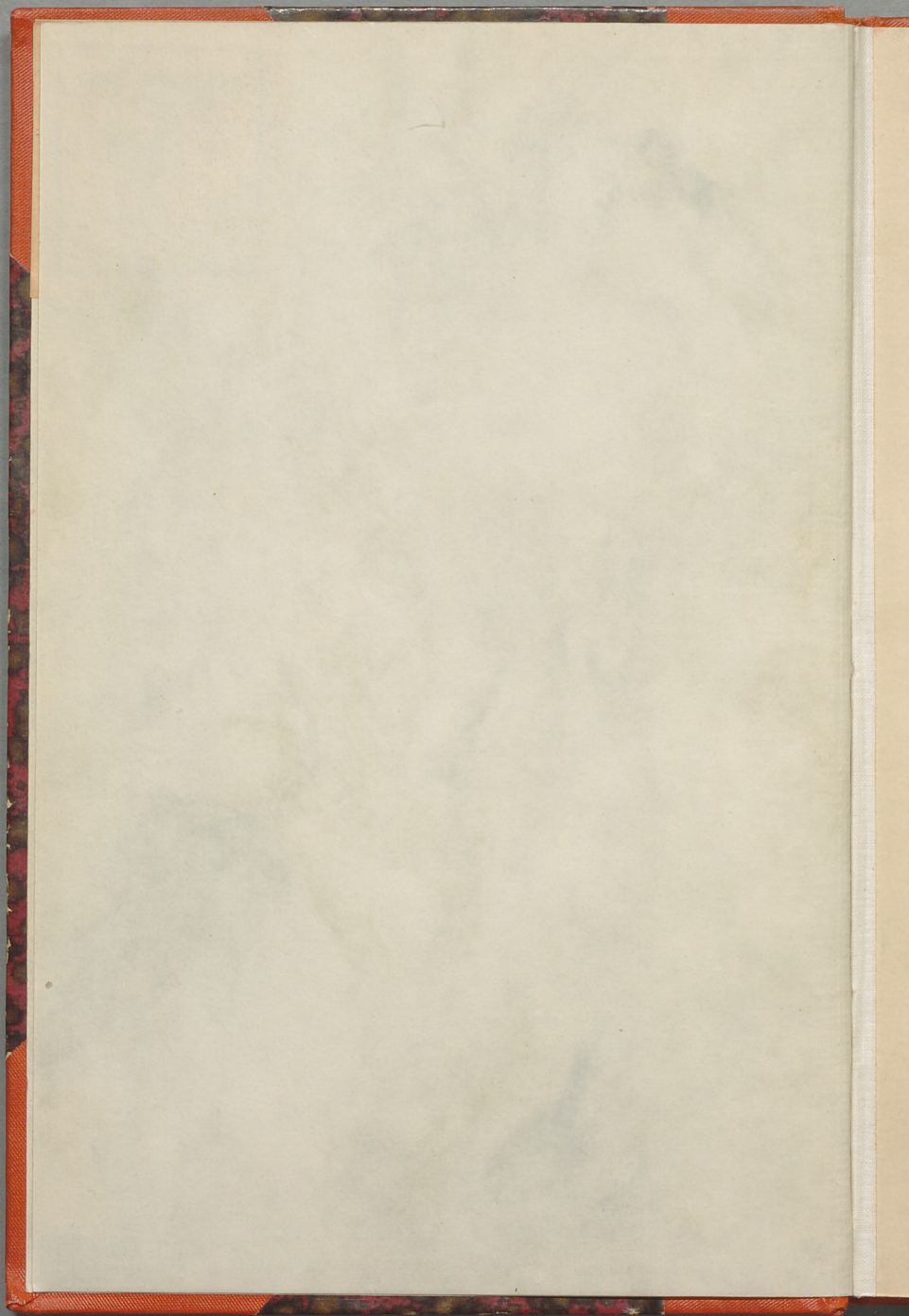
1918

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

Vitt.
S. 12.

G. HEDBERG
K. B. P. B. B. I. N. D. E.
STOCKHOLM

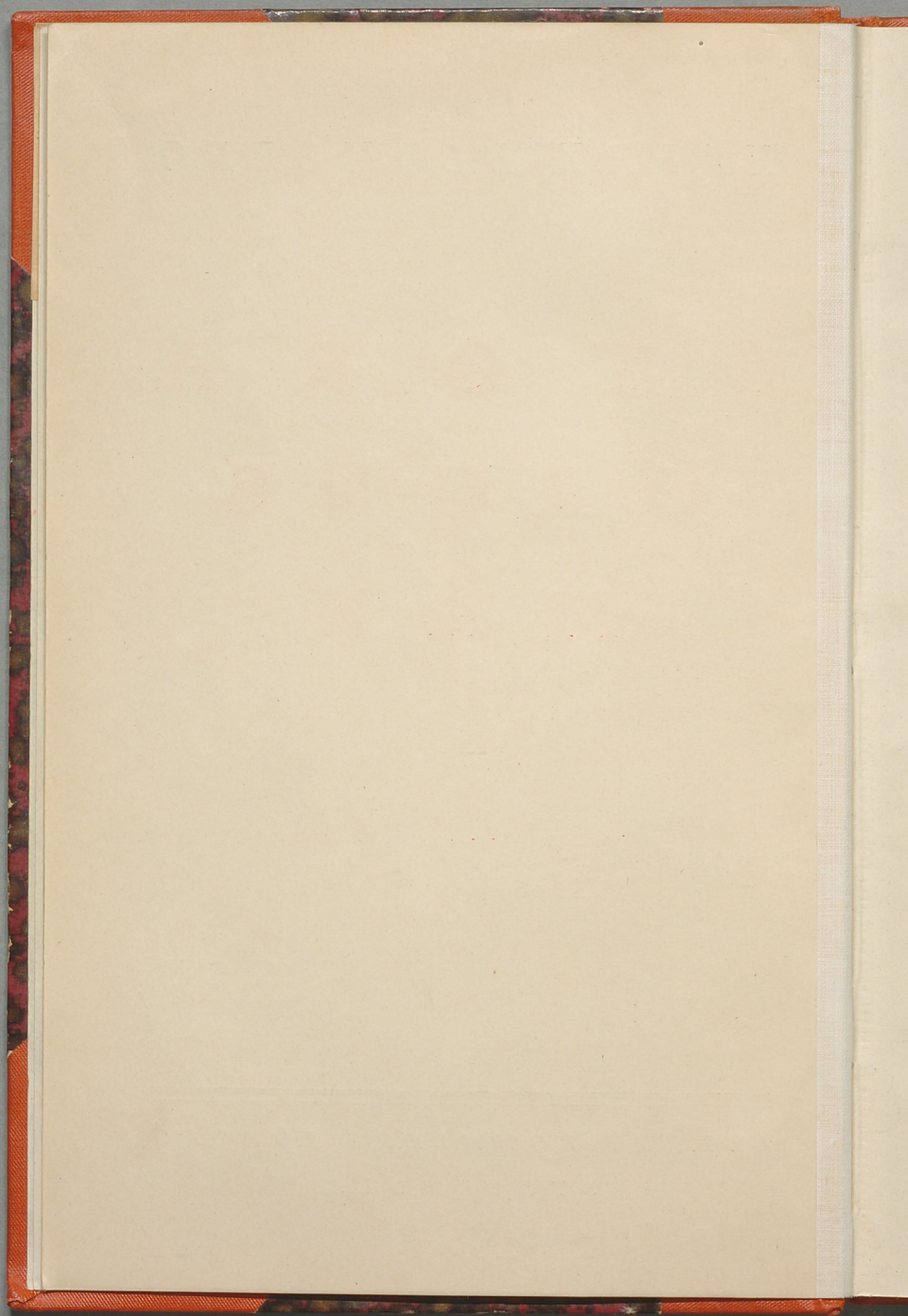

82
6

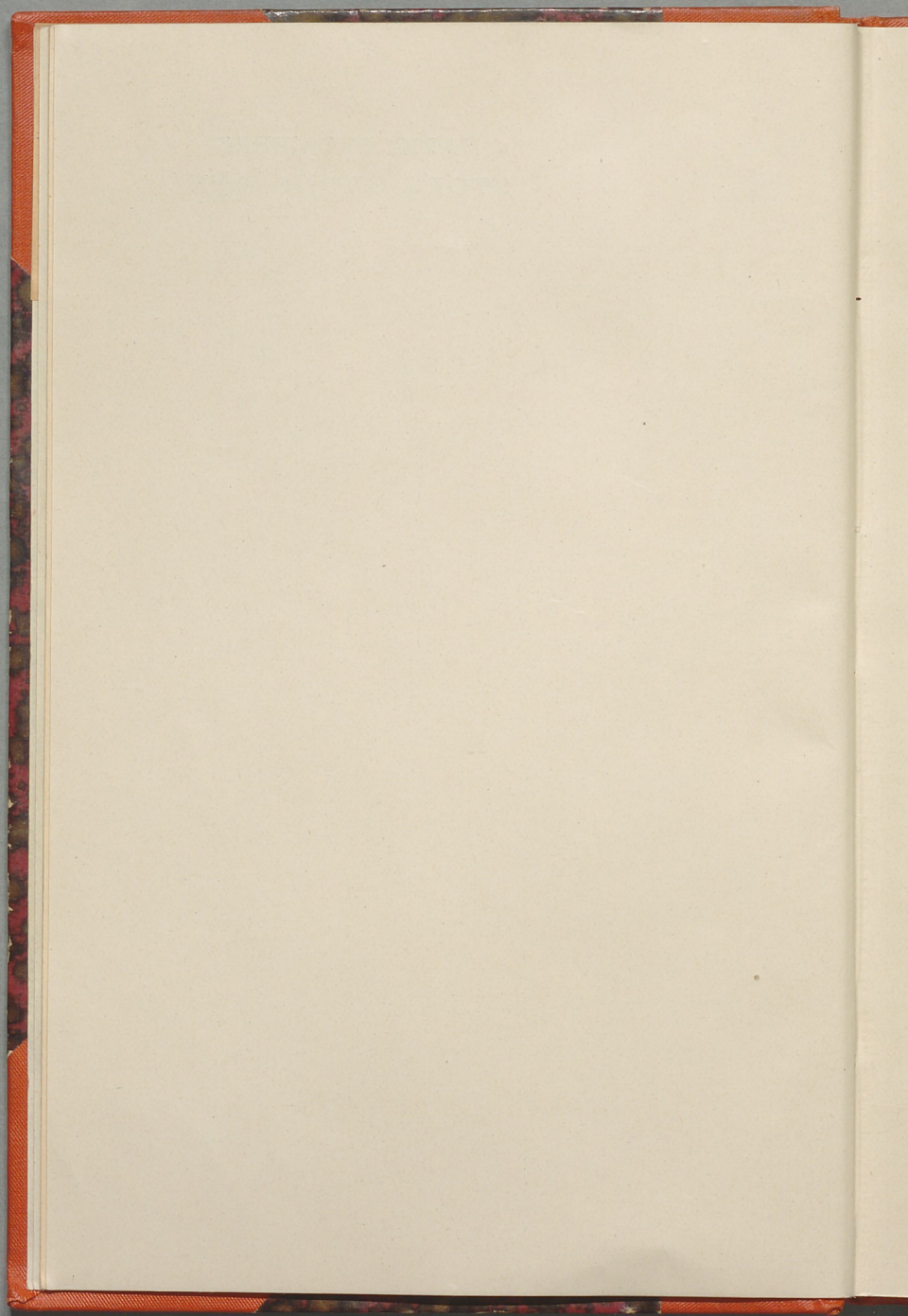
HARRY BLOMBERG

S T O R A
O R O N S
M Ä N

ALBERT BONNIERS FÖRLAG
STOCKHOLM

* HARRY BLOMBERG *
STORA ORONS MÄN

STORA ORONS MÄN

DIKTER

AV

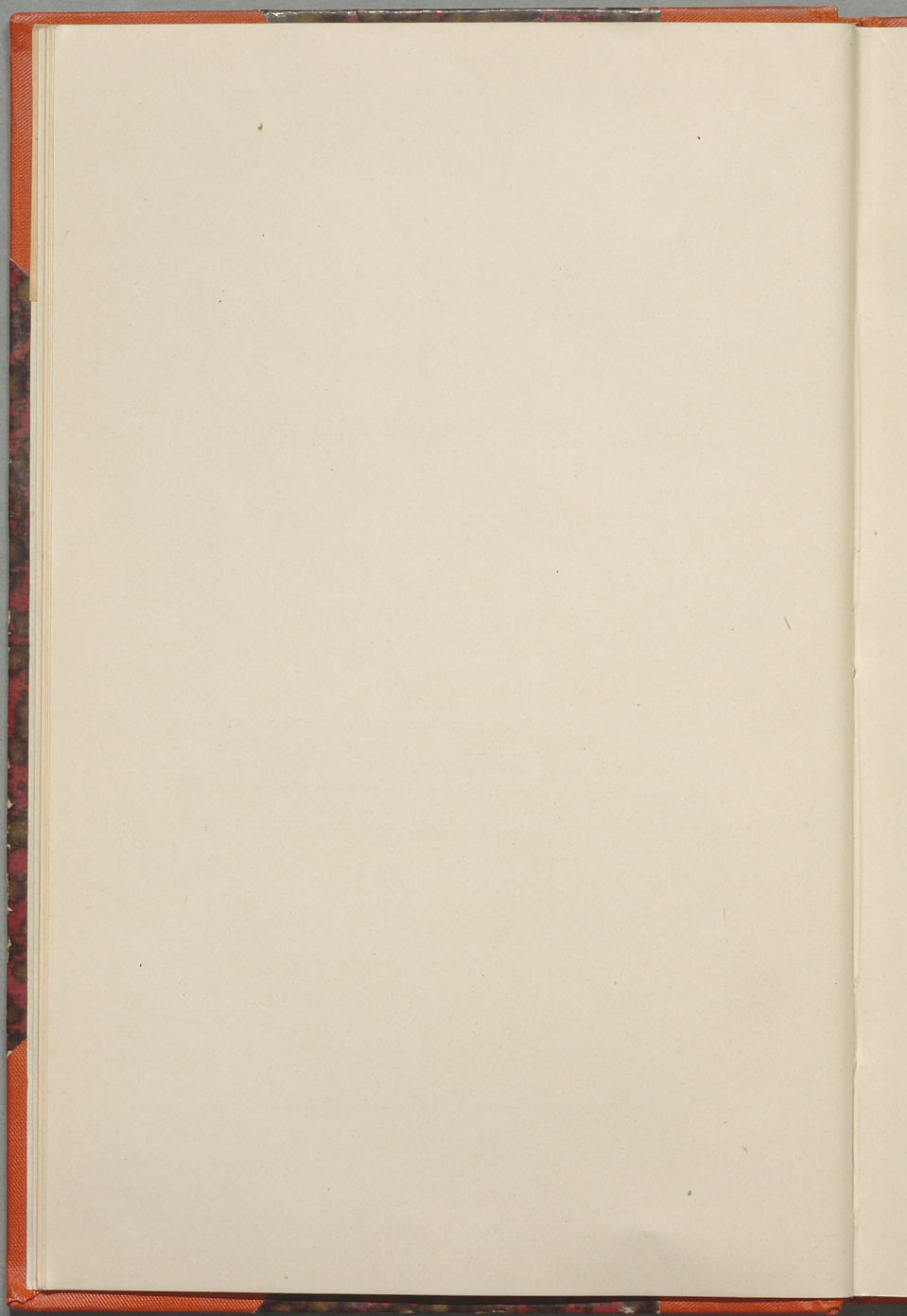
HARRY BLOMBERG

Stockholm. Albert Bonniers förlag

Stockholm. Alb. Bonniers boktryckeri 1918.

I

Den som kysst var markens ört och varje
markens djur har smekt
och vid ödemarkens källa fått sitt dop,
han skall längta intill döden till det rike
han har ägt
och som kallar med ett outgrundligt rop.

NORRSKEN ÖVER STADEN.

Som raketer sköt det upp och jag blev stående som
stel

i den mänskoflod som forsade förbi.

Och ur strömmen som i drömmen ringde spårvagns-
klockors spel

likt ackord i en förvirrad symfoni.

Över husen tändes tusen vita aftonstjärnors ljus,
blåsten dansade vid gatmusikens takt.

Men som sprakande raketer över stadens mörka hus
stod ett norrsken i sin skälvande prakt.

Det skrek till nånstans inom mig som ett vilt och
ödsligt tjut,

som jag hört men som jag glömt för längesen.

Jag sprang rusig genom gatorna från stadens tullar ut,
som jag dragits mot dess svavelbleka sken.

Som jag följt en vild galopp i en förhäxad spökdjurs-
 tropp
 sprang jag flämtande till berget, och jag såg
 hela rymden från dess topp i blåa flammor slungas opp
 och vibrera i en evigt större våg.

Som en skur av svärd och pilar, lik en här av höjda spjut
 som i vinterrymdens skymning stormar an,
 likt ett jättebatteri som bröstar upp och ger salut —
 så i norr det stora skenet stod och brann.
 Som miljoner armar vinkat mig ur vinterödslig nord
 sträcktes flammorna välkomnande mig mot.
 Och i längtan utan ord föll jag ner på snöig jord
 och jag grät som en som böjer sig i bot.

Det sprang upp en dörr inom mig och jag hörde
 som ett sus
 av en sträng som börjar skälva av sig själv,
 och den steg tills jag förnam de stora skogars tunga brus
 och ackord av vilda forsar i en älv.
 Det var vinterstormars vin och det var droppar som av tö,
 när en marsdag blåser gryningens fanfar,
 det var köldskott ifrån träd inunder mänskensnätters snö
 och från is som under stjärnljus ligger klar.

A, därborta, där står skenet över äventyrens land,
 och jag vet att till ett tecken är det tänt.
 Jag vill ropa som en varg i dina flammors bleka brand,
 ty så gränslös har min längtan aldrig bränt.
 Jag vill störta över strömmarna tills skogarna jag når,
 jag vill susa över skaren i ditt sken
 och i namnlös lycka drömma vid en eld i dina snår
 under frostnattklara stjärnorna allen.

Ty vad hjälper det att spjärna när av evighet man bär
 som en gnista av ett norrsken i sin själ.

Se den gnistan står och skälver var i världen än
 man är

och drar evigt emot polen likaväl.

Den som kysst var markens ört och varje markens
 djur har smekt

och vid ödemarkens källa fått sitt dop,
 han skall längta intill döden till det rike han har ägt
 och som kallar med ett outgrundligt rop.

*

Men i staden ringde klockorna och mänskofloden flöt
 som en smutsflod över moddig makadam.

Och de stirrade i sten, som låg beklämmande och blöt,
 och de brådskade, som hunne de ej fram.

Som en jättelemmelvandring under gasens gula ljus
gingo mänskorna vid häxmusikens takt.
Men med tusen vassa klingor över stadens mörka hus
stod ett norrsken i sin hotande prakt.

* * *

HEMLÄNGTAN.

Har du rest dina milor på Kølabergets tak
och tätat var brädkojans fog?
Jag vill komma, kamrat, under skymningstimmens vak
till din eld i den flåsande skog.
Över björklövens matta och ljungens röda fäll
vill jag komma i stjärnljus en frostens klara kväll
och försjunka vid en brasa
på en doftande lav
i ditt nedrökta underbara tjäll.

Vi ha kämpat tillsammans en hädanfaren höst
i manliga skogsäventyr.
(En ser så många syner, en hör så mången röst,
när en ligger vid en kolkojas fyr.)
Vi ha huggit vårt granris och tårt vår magra kost
med slidknivar slöa och röda utav rost,
vi ha frusit och förbannat
när vi vaknat i köld
som klätt väggarna strimmiga av frost.

Jag blir gallsjuk och galen av städer och av sten,
där de däste förbrödras och bo.

Jag vill bort, jag vill hem och bli frisk igen och ren
och ha jord under sviktande sko.

Jag vill äta ditt ärtbröd och njuta av ditt snus,
jag vill sova på granris i timmerskogens sus,
jag vill vandra mellan milor
i den tungsinta natt
vid din svängande torrvedlyktas ljus.

* * *

VILSE.

Blå duvan hon flög genom skogen åstad,
grå göken i granen han gol väl så glad.
Vitsippan, duvkullan, ljungblomman så skär,
hon var mig så vacker och älskad och kär.
Men långt är det hem till skogen.

Blå källan vid berget hon porla och rann,
grå haren han skutta på kolbotten fram.
Taltrasten han spela, nattskärran hon satt
och spann på sin gren i den vakande natt.
Men långt är det hem till skogen.

Ej vaknar jag mera vid fåglarnas lät,
och minns jag en ton, är den tonen som gråt.
Jag längtar så länge som dagen står klar,
jag vaknar om natten och längtan är kvar.
Men långt är det hem till skogen.

SÅNG I FRÄMLINGSKAP.

Här sjunga väl sunden sånger,
men hav är ej fors och älv.
Mitt hjärta är tungt av ånger,
som skulle ett brott mig tära.
Ej tyngre brott kan man bära
än synden emot sig själv.
Här tindra de öde fyrar
på höstligt stormande led.
Men polstjärnan skiner på gatten
och visar mot norr i natten,
och tyst går min själ till myrar
och susande ödslig hed. — — —

Nu kämpas i dimmiga mossar
de väldiga älgarnas krig,
och fladdrande norrsken blossar
på bergen, där gladorna sova
och vindarna blåsa som dova
basuner kring stalp och stig.

I hjortrongyllene marker
de brunstiga tjurarna gå
med furstligt lyftade kronor
till kamp om åtrådade honor,
som hedniska unga monarker,
högmodiga starka och grå. — — —

Se, fjärran från färderna viken
bland skären jag längtar och går
i vånda och oro fången
och hör över vattnen sången
från väntande vildmarksriken
där polstjärnans fyrbåk står.
Lys hem och lys bort från sunden
till ödemarksforsarnas språng.
Min själ har gått vilse på färden
och främlingskapet förtär den.
För evigt, skog, är jag bunden
vid dig, som jag svek en gång.

* * *

HÄLSNING.

Aldrig var du vackrare än aftnarna du vilade
leende och lycklig på vår sommarbröllopsfärd.
Lägerelden dansade och stjärneljuset strilade
dallrande, min älskade, omkring din huvudgård.
Markens blommor kysste dig som systerliga väsen,
sommarnattens vindar rörde broderligt ditt hår.
Nu drömmer syster Ögonljus sin jungfrudröm bland
gräsen,
så stören ej den kära innan morgonen uppgår.

Aldrig var du ljuvare än morgnarna du räckte mig
leende från kojans halm din unga mun till skänk.
Forsen sjöng därutanför som hjärtat när jag sträckte mig
stolt till dina smekningar och trogna ögons blänk.
Skogens stora morgonorgel brusade i psalmen,
Pan stod gömd vid kojans glugg med lekande pupill.
Nu drömmer syster Ögonljus sin hustrudröm på halmen,
så stören ej den kära innan själv hon störas vill.

Aldrig var du kärare än dagarna i saknaden,
aldrig mera älskad än i längtans tysta gråt.
Knappt är drömmen faren eller vandringsoron vak-
nad än —
städse är mitt hjärta bortom bergen nordanåt.
Löp du vind med hast åt nord och bringa till den kära
åtråns heta kyssar och min längtans bön och bud:
Nu ändar snarligt sommarns fest, i högmod vill jag bära
till hjärtat tryckt mot storm och höst min sista sommar-
brud.

* * *

INTERIÖRER.

1.

Här är det gamla huset
med grå fasad och port.
Vad det är svårt att glömma.
Vad tiden flyger fort.

Här står jag mitt i natten
och tänker på ett namn.
Sov gott, min forna kära,
i din revisors famn.

*

11.

Huru hopplöst är att älska,
när den mun man kyssa vill
redan kyssts utav en annan
och hör denne andre till.

Huru fåfängt är att glömma,
när det namn man glömma vill
redan rotats i ens hjärta
som det hörde hjärtat till.

*

III.

Och vore jag en konstnär
av pensel och palett,
så skulle jag väl måla
av dig ett vackert porträtt.

Jag vet ock, att porträttet
jag skulle titeln ge:
Den ängel, som kom till Kristus
uti Getsemane.

*

IV.

Mig ensamheten trycker
och gör mig skygg och feg.
Jag lyssnar — och jag tycker
mig höra dina steg.

Det hoppet tröstrikt stärker,
men kvävs igen i mig.
Jag lyssnar — och jag märker
att de avlägsna sig.

*

V.

Svart vräkte den stora älven,
när båten backade ut.
I regnet och stenkolsröken
din viftning försvann till slut.

Jag hörde propellern dunka
som ett hjärtas skrämde slag
och såg hur du stod på däcket
och grät mot ett darrande stag.

Det är så länge sedan.
Och dock — jag skymtar ibland
igenom mist och dimma
din goda, vinkande hand.

VI.

Jag mötte en vän på gatan
och nickade: Hej, hur kan...
Han hajade till förläget
och gick förbi och försvann.

Jag stirrade tomt i gatan.
Har karlen tappat sitt vett?
Såg ner på skorna och rocken
och såg att han ej mig sett.

*

VII.

»Dikten är för hätsk i tonen»,
sade herrn på redaktionen,
»verkar hatisk, nästan rå.
Formen är ju ändå värre.
Passar inte, bästa herre,
ta ert usla skräp och gå.»

Och jag tog min dikt och kände
vreden som i blodet brände
med en djävulskt bitter glöd,
och förstod att man kan mörda
för att få ett stycke bröd.

*

VIII.

Nu vet jag ätt varenda sten
i mina slott skall ramla.
Nu vissna alla drömmars trän.
Jag vet att medan år gå hän
jag skall mot samma återsken
av livets liv i ständig strid
och ständig blindhet famla.

* * *

SÅNG TILL HÖGMODET.

Vakna upp, du min ära, ur nesa och nöd,
och stå upp, du mitt högmod, och le.
När jag köpte min frihet för vänner och bröd
fick jag se vad de utvalde se.
I den stund jag vart spikad vid smälekens kors
för min kärlek, mitt hat och mitt mod,
blev jag renad och stärkt i den strömmande fors
som rann upp i mitt kungliga blod.

Du har lyft mig som våg ur ett hotande hav,
av din makt vart på bergen jag förd.
Se, jag föddes bland slavar men var ej en slav,
ty min friborna själ var min börd.
Ja, de trotsige vackla likt fallande torn
och de bettla i krämarnas port.
Men mitt horn gör du högt såsom vildoxens horn
och min själ har med olja du smort.

Jag skall aldrig få snarka i frändernas ro
eller njuta de stinnas behag,
eller sticka mitt tryne i pösande ho
ibland svinen av ädlare slag.

Den man som i hunger gått värdshus förbi
och varit en Blar i sin släkt —
det vore väl fanen om han skulle bli
sina mätta belackares knekt.

Jag vill dricka dig till ur ditt beskaste krus,
du Betryck och du hålögda Svält.
Du har varit en trogen kumpan i mitt hus
och när buken har knorrat och gnällt.
Men en kannan av vinet du brygt åt min gom
vill jag höja i dag till ditt pris.
Du har piskat mig undan den yttersta dom,
du Nöd, med ditt vinande ris.

* * *

DET STUMMA SPELET.

O, du sköna spel som spelat
någonstädes när jag varit
i en djupstämd stund allena
med all världen och med Gud —
har du tystnat, har du farit?
Jag har lyssnat, jag har velat
åter höra dina rena
strängars underbara ljud.

Jag är lik en brusten cittra,
en fiol med strängar slaka,
jag är lik en malm som sjunger
och en ljudande cymbal.
När ej mer jag undfick vaka,
gråt och kamp i själens bittra
renhetstörst och sanningshunger,
vart det tyst i hjärtats sal.

Jag vill åter höra suset
av mitt stumma spel och trycka
örat mot all världens hjärta —
kanske klingar då mitt spel.
Jag begär ej annan lycka
än att strängar som förfrusit
vakna opp i gränslös smärta
och att fröjd som sorg blir hel.

Låt mig frysa, låt mig svälta,
känna hemlöshetens pina,
löpa vilse som man löper
på förtvivlans svarta stig,
om med det jag återköper
strängarna som varit mina,
hjärtats friska lust och sälta
och, min gosserehet, dig.

* * *

DE STUPADE SKALDERNA.

»Man har beräknat, att antalet i världskriget stupade skalder av någon betydelse överstiger 160.»
Dagspressen.

I Belgiens jord våra gravar de rätt,
vi sova i alpernas snö
och vila i vikar du aldrig har sett
av Atlantens rullande sjö.
På dammiga vägar vi dignat, och dött
i leriga dikens mull.
Och allt ha vi mött och allt ha vi blött
för världens dårskaps skull.

Vi följde, vi också, en farande örn
en gång i vår blåsande vår.
När helvetet svepte kring klotets hörn
rev mörkret igen våra spår.

I blindo, kamrat, i mörker och hat
 vi följde ett annat standar
 än det, som i diktens rebelliska stat
 vår stormande ungdom bar.

Vi skulle ha stormat en annan skans
 och under ett annat baner.
 En tryckande stålhjälm ger aldrig den glans
 som segrarehuvan ger.
 Vi skulle ha krönts i en annan bravad
 och rest oss en annan stod.
 I lögnens och ödeläggelsens stad
 den restes i forsande blod.

Så hälsa vi nu ur Belgiens jord
 och Atlantens rullande hav:
 Vår bragd, som blev gjord, vart mörker och
 mord. —

Så svep då i mörker vår grav!
 Men hören den ångest, som ropar mot skyn
 ur de stupade skaldernas mull:
 Stån upp, stån upp med förklarad syn
 för världens rättfärdighets skull!

Än finns väl att följa en farande örn
i de ljungande hjärtanas vår.
Hans vinge skall svepa kring klotets hörn
med brus av orkan i sitt spår.
Och främst i den skara, som jublande bär
hans bud till de svaga och små,
skall örnsångens manliga diktarehär
som lysande facklor gå.

* * *

FÅVITSKE MÄNNENS TÅG.

Då drömde liljan och öknens palm
 och djuren vid öknens rand
 i natt, som steg lik en orgelsalm
 högtidlig kring Juda land.
 Och lejonens rop, hyenornas skall
 den stora natten ej störde.
 Det var, som en lyssnare hörde
 de vita stjärnornas fall. — — —

Vem suckar ytterst i mörkrets famn?
 En flod, en suckande fors?
 Det snyftar som gråt i en sorg utan namn.
 Men öknen dignar av kors.
 Se, högt, som i skärande ångest och nöd,
 de stumt sina armar lyfta.
 De svarta korsen snyfta
 och marken är klabbig och röd.

Men framgår ej hög kring hedningars land
en stjärna, sällsam och stor?

Nu stiger hon vit över öknarnas rand
i molnens sorgelof.

Och böljar ej fram som en ödmjuk våg
i skenet av stjärnan klara,
liksom en botgörareskara,
de fåvitske männens tåg?

De komma ur landen i öst och väst,
av stjärnans allmakt ledde,
med hjärtan brända av synd och pest,
av skam och ondska svedde.
Men febrigt brinnande ögonklot
och brända, sargade hjärtan
se upp ur den gränslösa smärtan
och tigga stjärnan om bot.

Och se, där den ödmjuka skaran går
bland kors, vilkas armar sprita,
där springa upp i de blodiga spår
ovanskliga liljor vita.
Och hör, nu stiger som orgelbrus
osynliga körer höga. —
Likt döpelseudor snöga
stjärnor ur himmelens hus.

Då stiger det väldiga lejonets skall
med fröjd bland de jublande kiden,
och skaran går upp till Messie stall,
ty se, fullbordad är tiden.

Ej mer ett hjärta av ondska vet,
ej nämna sig bröder stammar,
ty högt över världen flammar
stjärnan Rättfärdighet.

* * *

BAPTISTKAPELLET.

Det var bara en ton av en orgel,
en billig, banal melodi,
som flög genom fönstren mot gatan
sekunden jag gick där förbi.
Men jag stannade tvärt för att lyssna
i kvällregnets risslande håll
och jag lutade huvet mot väggen
av grändens baptistkapell.

Och jag lyddes och visste — den sången
den hade jag hört en gång förr,
den hade ju själv jag sjungit
därinnanför kyrkans dörr.
Och lutad stod jag mot väggen
och kramade sönder en tår
och mindes min första kärlek,
som man minns sina sexton år.

Jag stod väl ånyo på läktarn,
där de fattiga trängde sig hop,
och såg på den vitklädda skaran
som fick sin bekännelses dop.
Och nära intill, så jag kände
det brusa igenom mitt blod,
med ögonfransarna sänkta
min första kärlek stod.

Och hon sjöng och den vitklädda skaran
vid sången i dopet steg.
Och kanske jag sjöng med de andra,
men kanske också jag teg.
Och handen, som höll om en sångbok,
kanhända skalv den ibland,
när lätt som en dunlen vinge
den kände en annan hand.

Det var på den tiden, när undren
än kommo från himlen ner
och det som vi ej vågat ana
i jublande yrsel sker,
när hjärtana översvämma
i yrväckt spörjande vår
och ingen man smekt eller kysst ännu
och man bara är sexton år. — — —

Och åter stod jag i regnet,
men orgelsången var tyst,
och jag mindes min första kärlek
som aldrig jag smekt eller kysst.
Kanhända satt hon därinne
och sjöng i de frälstas kör
medan jag stod fattig och ensam
och grät därutanför.

* * *

CIRKUS.

Det gick som ett sorl ifrån sågspån till tak
när ljusen blixtrade till.

Orkestern spelade upp med brak
en kittlande yster kadrill.

Parkett, galleri och mobben och vi,
som pöste i smoking och frack,
förenades ömt och förbindligast i
en sammansmattrande claque.

I blank chapeau claque och i rödaste frack
steg ut den store domptörn.

Det sken ifrån stövlarnas blänkande lack.

Men vid armen han förde en björn.

En björn? Ja, vi tittade alla ett tag
på programmet, men togo ej fel.

Det var nog en björn fast av underligt slag,
ty han var som en dam till en del.

Där satt på trekvart i eldrött och svart
 en hatt, och med djupsinnig min
 han valsade kring som han ej visste vart
 i en brandgul och vid krinolin.
 Lornjetten för öga och ram på sin kjol —
 därunder en spetsprydd kalsong.
 Han steg och han neg, han satt på en stol
 och han gjorde de galnaste språng.

Det gick som en åska av stamp och av skratt
 från taket till sågspånen ned.
 Parkett, galleri av löje blev matt
 när han fick sig en velociped.
 Och damerna rodnade gång efter gång
 när kjolen han häktade av
 och åkte i bara sin vita kalsong
 kring arenan i vildaste trav. — — —

Jag satt där och såg och det kom som en våg
 utav vått i mitt öga en stund.
 Galleri och parkett hade skrattat sig mätt —
 om det varit ändå åt en hund.
 Och jag kvävde inom mig ett gurglande skrik
 när jag hörde de kikanandes flin.
 Om konstnärn sin publik varit passande lik
 borde björnen ha varit ett svin. — — —

Och sorlet dog bort och det sköts som en vägg
mellan mig och parkett, galleri,
och fjärran var frackklädd pöbel och drägg
och du därnere var fri.
Stolt och konungslig och pärlögd och stark
i strid och lurvig ragg
skred du förbi över blommande mark
med mäktiga bogars vagg.

Följande stigar som orma sig vitt
i de ändlösa viddernas vrår,
vankande fruktad och jagande fritt
så långt horisonten når;
simmande fram i forsarnas brus,
klättrande högt över fjäll,
vandrande hän under skogarnas sus
med gnistrande dagg i din fäll;
kämpande stark med älg och varg,
rivande ren och ko,
fällande skyttar, rytande arg,
med tolvmannamäktig klo,
fiskande slugt vid sjöarnas strand,
ätande markernas skörd,
lekande tryggt i gläntornas sand
av ingen skådad och hörd,
sökande hona i parningens tid,
och sist på gräs och på ljung

drömmande djupt i ditt ides frid
 vinterpälsad och tung. —
 Se, som en dikt med all livets mystik,
 en styrkans och frihetens sång
 diktad till vildmarkens hedna musik,
 såg jag i synen din gång.

*

Orkestern spelade upp på nytt
 en flämtande donauvals
 och björnen hoppade bort som en lytt
 med ramen om tämjarens hals.
 Till hälften en hund och till hälften en dam
 i brandgul och vid krinolin.
 Om han rutit ändå eller skakat sin ram —
 eller varit ett dreglande svin.

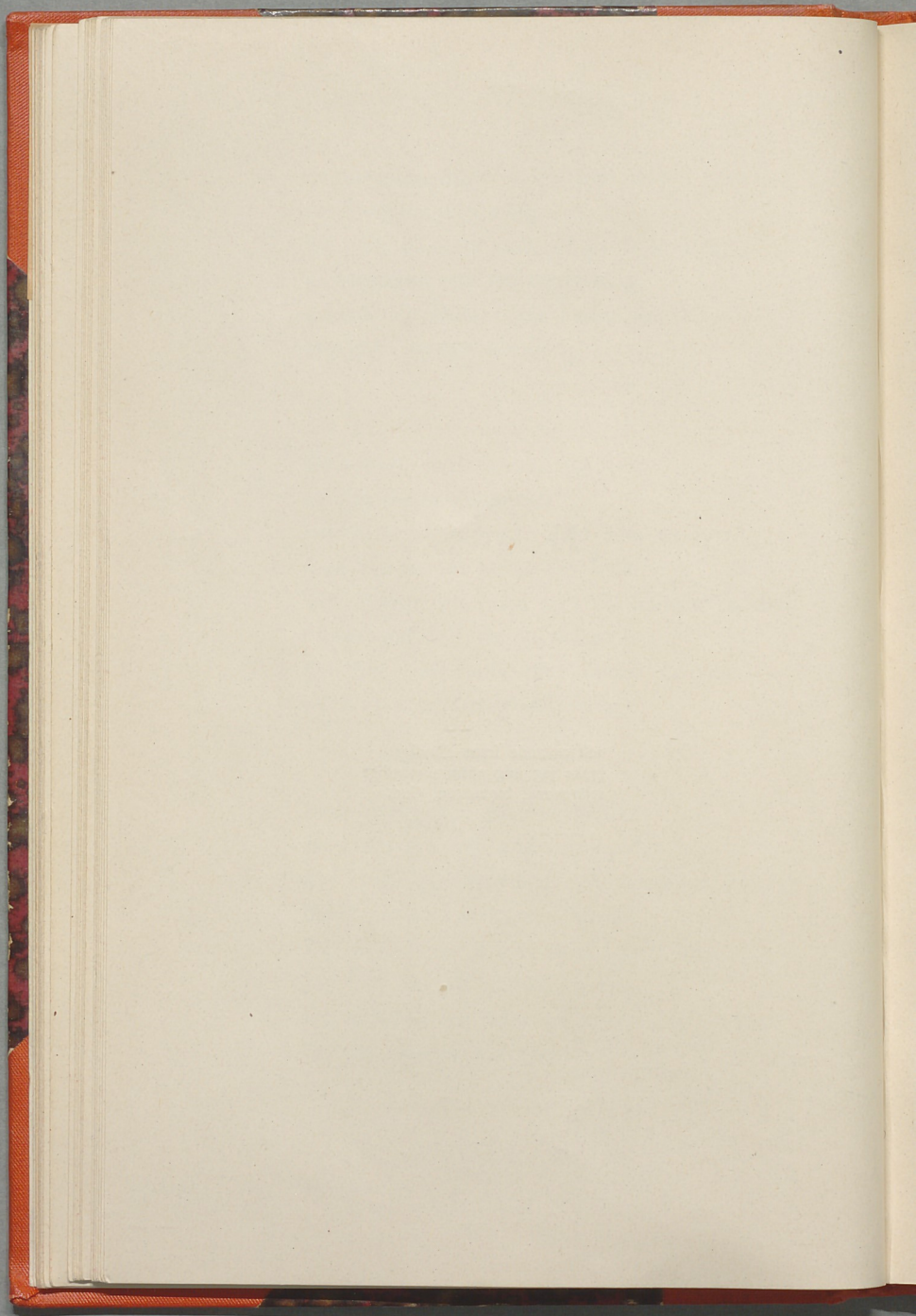
Men foglig han fördes tillbaka i bur
 av den store och röde domptörn.
 Ett skabbigt, förnedrat och vämjeligt djur
 bland andra i cirkusens hörn.
 Det brände en helveteseld i mitt blod.
 Jag gick för att slippa att se.
 Då skrällde applåder på nytt. Jag förstod —
 det var clownernas entré.

* * *

II

»Stapplande fram eländigt
tycks jag mig närmre ständigt
stjärnorna, blomstren, Gud.»

Karlfeldt.

NORRGÅENDE NATTÅGET.

Som en jungfru stiger natten — *dunkedunk dunkedi* —
 över berg och blåa vatten som vi rinna snabbt förbi.

I den skumma korridoren
 genom öppna fönster når en
 som ett vällustmättat famntag den förunderliga våren.
 Hon är ljum och hon är ljuvlig, hon är systerlig och sval
 och hon skimrar i rubiner och turkoser och opal
 och på blanka sjöars glas
 i smaragd och topas
 går hon drömmande i nattsusets fras.

Och jag sitter och jag drömmer i den skumma
 korridor

— *dunkedi och dunkedunk* — om den förunderliga vår.

Nu är vedermödan gången.

Jag är jubelyr av sången:

Hem igen, å hem igen! uti den vaggande vaggongen.

Över berg och blåa vatten får jag färdas som en fri
 hemåt fjällen, hemåt fjällen — *dunkedunk dunkedi* —
 löpa lätt, vandra glad
 genom skogarna åstad
 och vara frälst från den förbannade stad.

Och mitt hjärta sprutar gnistor och det dunkar som
 ett lok.
 Jag drar upp min lilla snugga, stoppar ner min stora bok
 och jag stirrar genom natten
 över berg och blåa vatten
 tills jag nära på förlorar både huvudet och hatten.
 Och jag vaggar som en drucken till min tredje-
 klassens bänk
 med min blick igenom rutorna mot junirymdens blänk.
 Ja, från Babel har jag vänt
 och till tecken att det hänt
 har Gud Fader sina söndagsstjärnor tänt.

Och jag lyss till tågets rytm och trampar takten med
 min sko
 och jag drömmer och jag glömmer hela världen i min ro
 och jag lutar mig tillbaka
 emot bräderna som skaka
 och jag sluter mina ögon i en stilla blund och vaka.

PÅ SKIDOR.

I gränderna gå fränderna och döda sina dagar,
de slita höst och sträva vår
i samma snäva spår.
Men å, så rymden gnistrar över vintervita hagar,
och hej, vad skaren visslar vid
min skidas glada glid.

I skogarna, på slogarna stå spårens smala ränder
och harens treudd buktar tvär
där timmervägen skär.
Jag ränner snabb med lömskt gevär i vantbeklädda
händer.

Löp undan, Jösse, det är brått
och jag har gott om skott.

Det rasar snö ur vita träd, det gnistrar som smaragder
när skidan skär den lösa snön
från åsen ner mot sjön.

För hejsan, Jösse, blir vår färd ej rik på jägarbragder,
så ha vi dock en ljuvlig dag
tillsammans du och jag.

Nu smattra tunga orrar upp ur björkarna som sprita
mot morgonhimlens gröna duk
där solen står på huk.
Som blåa klatschar prunka de i det oändligt vita
när de mot skogen kasta opp
och åter gå i topp.

För hej och hopp, min raske vän, vi äro mil från städer,
där tama vardagsnyttor gå
i det oändligt grå.
Mitt skott skall sjunga högt din sång i vinterns vita väder.
En visa om vår rappa färd
den är du ärligt värd.

* * *

ÖMKANDE KVÄDE

till en före detta broder.

Hiåhå, vill du skaka min näve,
fast garvad och grov som du ser,
och fast själv du är fin som en greve
från din blänkande svål ända ner.
O, mockabehandskade lackskosnobb
bland själlöst seglande strandvägsmobb,
jag blyges på dina vägnar
som en karl det anstår och ägnar.

Du hänger väl än i absinten
din röda och drömmande nos,
med livfulla flugor kring flinten
samt spirande dille därhos.
Du slår väl ännu dina lyckor och skär
bland otuktssyndens prästinnehär,
förgätande lutherska budet
att dylikt är ganska förbudet.

Men fatta min hand om du orkar
 och bäva av skräck för min kraft.
 En karl som ej luktar på korkar
 kan krama dig samman till saft.
 Det dunstar ej sprit, men det frustar av lust
 och hälsa vid varje min andepust.
 Det doftar vildmark och mosse
 ur halsen på mig, min gosse.

Och spörjer du häpnande: vadan?
 så här har du svar och besked:
 Jag var väl ej skapad för svadan,
 ty jag vart skamsen och led.
 Jag var väl ej funtad för kupa och krog,
 jag tog min Matte ur skolan och drog,
 vändande vädrande nosen
 västnordväst, uppåt Gosen.

Och hej! vad man fröjdas i tarmen
 att löpa som hare i hult
 med muskler, som växa i armen,
 och bröst, som är manligen fullt.
 Att susa med mjuka och fjädrande knän
 bland gryningens rimfrostskrudade trän
 med skidornas kvid under hälen —
 det gör en frisk in i själen.

Att hoppa ur halmen och glutta
spritt naken i dörren, och glad
på huvet i drivorna skutta
och få sig ett yrande bad.

Att pusta och frusta och kvickt springa in
och löga vid elden sitt knottriga skinn —
det kallar jag gudstjänst, herre,
för de utvalda och färre.

En skald, han skall vara i landom
en hälsans apostel och präst,
en evigt befruktande mandom,
ett salt, en surdeg och jäst.
En färdman fri och en strövare,
en rasker farande sven,
lycksökare djärv, mångprövare
bland farans svurne män.

Jag hälsar dig, broder i Babel,
med ömkande kväde i dag.
Alltfort skall du doppa din snabel
i brygder av alla de slag.
Alltfort skall du löpa i febrig en hast
och söka vad aldrig din klo griper fast
på dobblarehuset och 'gatan,
du arme, syndige satan.

DE ÄLDSTE.

Jag har suttit i era grå stugor,
ni gamla i ödemarksbyn,
när norrskenet skalv över bergen
och röken stod rätt opp i skyn.
Vid flammande eld eller sparsamt
och stilla fladdrande ljus
jag hört era fattiga öden
förtäljas i fattiga hus.

I mörka och molltunga visor,
som spelts på en hemgjord fiol,
i skogarnas mumlande fugor
och forsarnas tumlande gnol,
det sjöng som en ton ur er tysta,
förgättna, föraktade bragd,
som aldrig prisats och aldrig
i skröpliga ord blir sagd.

Ni sutto med slocknande ögon
och glesnat hår och skägg.
Och sakta sjönko mot golvet
klockornas lod på er vägg.
Det small i gavlar och knutar,
där kölden vässte sin kniv.
Men jag satt tårögd i andakt
och tänkte tyst på ert liv.

Det var som steg över bergen
ett ljus från koja och kåk
förtäljande tusen bragder
på norrskenets skälvande språk.
De flämtande stjärnor som tändes
i den tindrande nattens värld —
det var som de stjärnorna sprungit
som gnistor upp från er härd.

Där sutto ni fattiga gamla
i öde och ensamt bo
och längtade lugnt efter jorden
och jordens oändliga ro.
Ni sått i de blåsande vårar
och skördat i susande höst,
och nu var jorden, den eviga,
er ålders trygd och tröst.

Och stilla tryckte jag händer,
hårda som horn och ben,
och gick över kvittrande skare
i midnattsstjärnornas sken.
Men se — som från offeraltar
steg röken mot rymdens ljus.
Och elden brann på härden
i de äldstes gråa hus.

* * *

GLÖMDA BRAGDENS HEM.

Du skall följa timmervägen utmed Lomsjöns södra
strand,
tills du sneddar över isen mot ett näs på vänster hand.
Några stugor stå på näset och den östliga av dem
ligger ensam, grå och tyst och den är bragdens glömda
hem.

Du skall resa dina skidor, stampa snön av dina skor,
lämna bössan och din ryggsäck på hans skumma
farstubro
och med andakt öppna dörren till det hybble han
bebor,
ty du nalkas en förgäten hjältes bo.

Du skall stanna på hans tröskel, du skall säga ungefär:
»Jag är trött och lite frusen och jag såg det lyste här.»
Och då svarar dig den gamle på sitt buttra jägarvis:
»Prata lort och önska nyår — gå och sätt dig i min spis.»

Och du sätter dig i spisen vid en björkvedsbrasas sken
och du gnuggar dina händer och får liv i dina ben.
Men den gamle sitter bister med en tidning vid sitt bord
och han drar sin sura pipa, men han säger ej ett ord.

Och du tänder väl din snugga med ett kol och drar
en rök
och tar reda på din tunga sen du gjort ett par försök,
ser dig om och synar stugan och den gamle bort
i vrån
och försjunker sen i tystnad under björkvedsbra-
sans dån.

Gammal viking är gestalten, gammal hög är hans profil
och hans hand är gammal björnram och den faller den
han rör,
men hans fot har blivit järnskodd under vandringarnas
mil —
vill du höra hans historia, så hör.

*

Han gick över sextinio som en sjutton års matros,
steg i land och såg sig för — och rymde västerut
sin kos;
klippte får och red in hästar; men när femte året flytt
drev han febersjuk till Frisco och stack ut till havs
på nytt.

Australien och Japan och varenda indisk hamn —
vill du veta vad de heta, så har gubben gott om namn.
Först i land och störst i dryckjom och bland kvinnor
glad och fräck.
Blev det krakel dagen efter slog han allihop i däck.

Ett tu tre gick han mot Island — han var rolös
överallt —
harpunerade och slogs och levde kräsliga och svalt.
Kom åt Grönland med en norrman, sökte polen och
sånt där
och fick frysa gudsförbannat i ett år för sitt besvär.

Då var gubben över tretti, hade mynt och tänkte nog:
Jag ska hem och se på gumman och ta ledigt från
mitt knog.
Så han kilade till Norge, rigga upp sig, steg på tåg
och vart gråtmild som en flicka när han stugan återsåg.

Det var gott att bo i stuga sen han levt i skans och
tält . . .
Nå, så blev det ingen resa när han såg hur där var ställt.
Det var synd om gamla mor och det var slut med
gamle far
och ett torp som låg för fåfot krävde jobb — och
han blev kvar.

Han sjönk ned på svarta jorden lik en eld som
brunnit slut
och det var som något sprängdes som var ömt och
spänt förut.

Men den natten for han galen genom skogarna och slog
enda hästen, enda hästen tills den störtade och dog.

*

Ja, han sålde hela rasket — det fanns ingen glädje
kvar —

och slog upp ett skjul att bo i, och du vet ju redan var.
Men geväret tog han med sig, sina fiskdon och sin hund
och med dem och sjön och skogen knöt han sen ett
ömt förbund.

Jag berättar hans historia som jag hörde den en natt
när han stannat i min koja på sin tjäderjakt en vår.
Som en grånad gammal kämpe på sitt granris han satt
och förtalde om sin levnads långa år.

* * *

STORA ORONS MÄN.

(Till Thorild Wulffs minne.)

»Hallå, alle man därframme, nu stoppar vi ett tag!»
(Fem hundslädar stannade med ens.)

»Det går inte längre, känner jag, fördömt vad jag är svag,
det svartnar, det svindlar, det bränns.

Det brinner eld i tarmarna — värm opp en skopa snö! —
en köttbit — nej, maten är ju slut.

Det här är döden, kamrater, jag vet att jag ska dö,
jag har sett'en förr och vet hur han ser ut.»

Där stodo fyra bistra män i ring kring en som satt
mot en hundsläde, bister och blek.

Men i inlandsisens natt blåste stormen som besatt
i en vanvettig häxdans och lek.

Så långt som blick i mörkret gick och hundra mil
och mer

låg en öken av fasa och av is
och kölden bet och stormen slet och snömoln vräkte ner
som knippen av nålar eller ris.

I dag och natt de slagits morskt som lejon på sin
färd

och svultit och förbannat sin svält.

Fem lejon i ett ödeland, en fasans vita värld —
fem karlar, som vetat vad det gällt.

Med sexti hundar flämtande i styva dragartåg
och med slädarna gnisslande som gråt
de kämpade, de rasade, till dess den femte låg
som en trasa av febersvetten våt.

Ur huvan skymtade ett skägg, en näbb som sprang
i krök,

två ögon och en panna som ett block.

Det flämtade vid släden av ett påtämt primuskök
i samma takt som hjärtat i hans rock.

Det smältes ner en handfull snö, han drack en skopa te,
men det darrade i skägget när han drack
och hans ludna luva sjönk alltmer mot armen på hans knä
och de hörde ej, kamraterna, hans tack.

En timme gick med sting och stick och elden brann
alltmer

i hans sönderbrända hjärna och hans kropp.

Då höjde han sakta luvan, som mot armen fallit ner,
mot de fyra bistra lejonerna opp.

Go on igen! Sätt fart igen! där har ni mitt besked,
så länge som en hund i selen drar.

Jag ser ni tänker fråga om jag orkar följa med.
Jag följer inte, boys. *Jag stannar kvar.*

*

Så blev där sagt ett kärvt farväl och fyra bistra män
ropte hej! åt fem svultna trötta spann.

Men en låg kvar och log förstrött med ögonen på
spänn

in i stormen, där tåget försvann.

Han drog sin ludna luva ner, det svartnade och
stod

för hans ögon som en mörk och hotfull vägg
och det jagade röda syner genom feberförsande blod
och det riste i hans isiga skägg.

Han såg som i en väldig tub en skara dra förbi,
och de tågade som i ett norrskens brand.

Det var *Den Stora Orons Män*, det var *Bragdens*
Kompani,

det var *Riddarna av Gärningens stolta land*.

De färdades över haven fram, de foro syd och nord,
de jagade en syn som for förut,
kärva i tal och breda i bröst, ej män av många ord,
men *handlande*, där orden togo slut.

De kämpade med mödorna i världens alla hörn,
över ödemarker drogo de sitt spår,
de styrde de farande skeppen med sitt trots som bild
i förn

så långt som vind och hav och bölja går.
De brottades med fasan under arktiska stjärnors sken
och de stupade i stjärnornas sken omkull
och strödde för himlens vindar sina vitnande ben
för sin längtans och sitt hjärtas oros skull.

— — —
Där flämtade sexti hundar i styva dragartåg,
fyra män stapplade flämtande bredvid.
Men långt från deras svarta tåg en man i mörkret låg
bister och förbidande sin tid.
Och kölden bet och stormen slet och snömoln vräkte
ner

som knippen av nålar eller ris.
Hans gråa päls försvann till slut och syntes icke mer
under svepningen av hårdnande is...

* * *

SKUORKA.

(Intermezzo i flottarlågret.)

»Så vid satan!» skrek Skuorka med fradga om käk.

»Har ni nävar som käft, era racklande kräk?

Vi ska leka ett tag, ge er fanen på det,
och inte ska Skuorka gå bet.»

Och han stötte sin stövel i aska och jord
och han talade vilda och hädiska ord
om förbannade hundar, som tiggde om mord.

»Vill ni dö? Säj ifrån så jag vet!»

Men i stockeldens ljustering satt klungan av män
med glimmande tänder och muskler på spänn
och med händerna krökta för slag eller kniv
och begärande kamp för sitt liv.

Och i mitten stod Skuorka med svängande arm
och han lekte med puokkon och talde sig varm,
som en hedning skall tala, i högmod och harm,
när man skymfat hans kristnade viv.

Men den store Gråander drog sävligt ett bloss:
»Du ska knipa din käft och ge fan i att slåss,
för ett skoj ska du tåla och tål du ej det —
Gråander ska inte gå bet.»

Och den morrande Skuorka fick tydligt på känn
att han själv var en man men de övriga män,
och han morrade lömskt, tog förnuftet igen
och svalde sin sura förtret.

Men den lille Pallin räckte Skuorka sin hand:
»Du är ärlig, kamrat, fast en djävul ibland.
Jag har också en tös, fast jag tiger med det —
för vad tjänar det till att bli het.
Man får säga en del, man får svälja en del
för att rädda sin själ och ha kroppen hel.
Du är grön och du spelar ett helvetes spel —
du blir gammal, du också, och slät.»

Och den morrande Skuorka kröp ner hos Pallin.
»Di må babbla om kvinns, di är svenskar och svin,
men racklas det lort om min tös lite grand —
då ska kniven få valsa i hand.»
Men den lille Pallin räckte tyst sin kardus
och han lyssnade stilla till stockeldens sus
och han sade med blicken i flammornas ljus:
»Förtälj om din vän och ditt land.»

Och i elden som sjöng stod hans drömmande blick
medan Skuorka förtalde och natten förgick.

Och han följde på våg och på brusande tåg
tills det osedda landet han såg.

Genom skogar, vars vårliga sorl han förnam,
över moar och sjöar han färdades fram,
tills han stod på de blånande åsarnas kam,
där den fattiga finnbyn låg.

Se, han trädde på stigar och färdades tyst
under sällsamma skyar dem vårnatten kysst.
Och hans själ vart en sång och hans sång som en låt
av tillbedjan och glädje och gråt.

Och han kysste i andakt den munnen som log
ifrån bilden som Skuorka ur bröstfickan drog
och han tryckte förläget hans händer och tog
ett tag om en kind som var våt.

Men den morrande Skuorka teg stilla och satt
med huvudet lutat den susande natt
och han kände en underlig värk och en röst
som aldrig vart tyst i hans bröst.

Och han vände sig sakta och såg där bredvid
Pallin som låg tyst i sin envisa strid. —

Och han störtade upp med ett jämrande kvid
och sprang in under skogarnas höst.

SISTA VANDRINGEN.

När höstnatten föll över mörknande byar
stod Salomon upp från sin fällbänk och log.
Blek vandrade månen i jagande skyar,
blekt stjärnorna skeno på tutande skog.
Vi le dina ögon, vi axlar du säcken
och griper din hökfväderskrudade hatt,
när fränderna vaka i skräcken
den stormande ovädersnatt?

Dröj inne och lägg dina ögon tillhopa
och sov, gamle Salomon, stormnatten ut.
Tyst loarna smyga, högt uvarna ropa
i kapp med de jagande rävarnas tjut.
Stig stilla till halmbäddens trasor och göm dig
för månstrimmans dans i din kammares vrår
och le i mustaschen och dröm dig
till hänsovna vandrareår.

Men Salomon tömde sitt kruthorn och kula
han stötte i älgbössans åldriga rör
och skred över myren på dröjande sula
mot berget där furorna sjöngo i kör.
Tungt trampade foten det frasande riset
och grenarna sprakade under hans gång.
Som drömmande svann han i diset
vid böljande skogars sång.

Och uvarna ropade hest i sin brånad,
i stormnatten grät i sin ångest en lom.
Men Salomon stapplade ärrig och grånad
att skäpa sin mörknande ålders dom.
I älgarnas brudnatt vill darrhänt han gripa
till avsked ett älskat och fruktat gevär
och tända den blixtn i dess pipa
hans jägarehjärta begär. — — —

Rött sipprade blodet kring lägret i ljunger
från tinning, som grånat i bragder och år.
Men högt blev hans död genom markerna sjungen
av furor, som böjde i bön vid hans bår.

Vi le dina ögon, o Salomon, klara,
som stjärnorna skina på skogarnas djup?

Se, molnen med budskapet fara
kring ödsliga klyftor och stup. — — —

* * *

ELDEN.

Ibland när jag ligger vid elden
och blåsten gungar och går
i svarta flåsande skogar
eller vita månljusa snår,

så rör sig något och morrar
och vädrar i vind som ett djur
och kryper ihop med muskler
spända till språng på lur.

Det lyss på lövenas prassel,
det vädrar mystiska ting,
som tassa i snö eller mossa
kring ljusets magiska ring.

Det sträcker hals och det tjuiter
i månens ödsliga sken,
det sysslar med vassa stenar
och pilar och spjut av ben.

Då kryper jag närmare elden
och kastar på ett trä
och lyssnar och lägger mig åter
med bössan över mitt knä.

* * *

TILL EN OKÄND MAN.

William J. Long.

Utför bullersamma forsar
har jag följt din snabba paddel
och sett starka laxar dansa
kring min dansande kanot.
Över jungfruliga stigar,
dem blott skygga rådjur vandra,
har jag följt i stum begrundan
och fått kär din raska fot.

Å, i ljuvt förgätna marker,
där den gråa tranan häckar,
där den brune bävern bygger
under stammar dem han fällt,
gick jag andlös vid din sida,
satt jag drömmande och lyddes,
när du skänkte mig din visdom
invid lägereld och tält.

Du förtalde om *Blå hägern*
och *Det glädjerika livet*
och ditt stora varma hjärta
visste gott hur djuren dö.
Dina ögon hade sett dem,
dina händer hade smekt dem
och förbarmat sig och hjälpt dem
undan kulor, köld och snö.

Och jag följde dig till källor
dit de vandrade att dricka,
jag satt gömd vid deras reden
och stod dold vid deras bon,
och fick kärlek till dem alla
när de undrande och blyga
slogo ner på mina axlar
eller nosade på skon.

Jag har känt den vilda glädjen
när jag följt din snabba paddel,
när jag trampat i ditt fotspår
under vida skogars hägn,
jag har hört mitt hjärta sjunga
under timmarna i tältet
där vi vilat, när på taket
rasslat stritt ett nattligt regn,

och jag ville fast och länge
trycka dina starka händer —
främling, dina goda ögon
ville jag ha mött en gång.
Livets ljusa vackra visdom,
frihetslängtan, färdeoron
bringa dina ord och orden
äro friska vattusprång.

* * *

DANSANDE FAUN.

Sväng i fröjd din lilla bocksvans och tråd dansen på
din klöv,

lilla faun, under aftonmånens sken.

Genom hasselskogen skutta över våta fjolårslöv
på små krumma och små killingludna ben.

Ifrån grytet grymtar grävlingen och fnyser i ditt spår
och en läderlapp far ljudlöst dig förbi,
men i skumma tysta snår varje träd och blomma står
som förhäxad av din pipas melodi.

Så det pinglar inåt skogen av din videpipas ton,
tri li li och tu lu lu, där du går hän.

Hör, det prasslar under mossans många hundrade
små bon

och det piper ifrån hagens späda trän.

Lilla grodan börjar kväka och sin gigas sträva sträng
gnider syrsan under åkermarkens blad,
men sin surrande refräng spelar knarren på sin äng
där han löper i sin yra serenad.

Ja, så lustigt skimrar daggen i din päls, du lilla bock,
 när du skuttar med små fingrar på ditt rör
 och i yrsel väcker marken med din pipas klara lock
 tills var tuva står som drömmande och hör.

Se, till ringdans samlas myggen under tallmons gröna
 barr

och ur kärret stiger dimman som till lek —
 som en bassträng på gitarr över myrens gula starr
 brummar horsgökvingens underbara bräk.

Dansa undan mellan träden under morkullsträckets sång,
 lilla faun, innan aftonen förgår.

Som en cittra spelar bäcken när du stiger på hans spång,
 men det skumnar i små klövarnas spår.

Ännu klämtar gökens klocka, ännu blåsa på var myr
 de blå orrarna i parningstidens krig.

Innan aftonrodnan flyr, lilla faun, dansa yr
 med din pipa över hasselskogens stig.

* * *

MARSSTORM.

I marskvällens blodröda måneuppgång
blåser stormen sin vilda musik.

En vårlängtarhymn och en spårsökarsång
med evig och otydd mystik.

Med gigantiska steg jaga molnen i väg som de fösts
av en svepande hand
och fantastisk och blodsprängd är fullmånens blick över
bergkammens taggiga rand.

Jag har tänt mig en sjungande eld i min kåk
och jag lyssnar förstrött till hans dån,
men mitt öra är spänt emot spökljusa stråk
och mot stigarna sunnanifrån.

Skall du komma ändå över nattskaren blå på två
starka och skidvana ben
i ett susande glid genom glänta och lid under stjär-
nornas flämtande sken?

KAMRATEN.

När vid elden tyst du satt i den svala sommarnatt,
vid vår lägereld på Fuluälvens strand,
myggen lekte kring din kjol, forsen smekte med sitt gnol,
vita sommarstjärnor skeno på ditt land.
Genom älvens skumma virvlar gledo mörka timmer ner
som fantastiska och underliga djur,
men ur ödemarkens tystnad höjde månen sitt baner
över åsarnas och bergens blåa mur.

Och jag visste och förstod hur din kärlek gett dig mod
till att färdas genom mark och över fjäll
med en främling och en man som din jungfrukärlek vann
en hänryckningens förunderliga kväll.
Hur du följt ditt hjärtas färdsång i din blekta
vandrardräkt,
hur med mig du delat läger varje natt —
ja, jag såg hur dina killingögon lyste ungt och käckt
där på andra sidan flammorna du satt.

Och jag mindes alla år av förnedring och av sår
 när jag jagat genom kvinnofloeken fram,
 tills jag funnit min kamrat som i lust och genom hat
 ville dela mina segrar och min skam.

Som i fejden ville följa och i faran vara stark
 och i nederlaget moderlig och öm,
 vara färdkamrat och bäddkamrat på vandring och i mark
 och förstå min lilla levnads stora dröm.

Dina systrar som jag ägt kysste djärvt men flydde feigt,
 voro duvor, ville matas ur en ständigt bräddad hand.
 Du är barn av skog och älv, vad du ger är av dig själv
 och ditt hjärta är som hjärtat i ditt land.

Jag har korat dig och bär dig i min kärleks starka famn,
 så att alla måste se dig där jag går,

och Den Trogna och Den Tappra och Kamraten är
 ditt namn —

men ditt moderskap är glorian på ditt hår.

* * *

TILL BARNET.

En gång när du lärt dig läsa rent och tänka lite grand,
skall du gå ut ibland blommorna med denna bok i hand
och finna ett märke på sidan där denna dikten står
och läsa i andakt, min gosse, om din moders första vår.

Det var en gång i det landet där bergen äro så blå,
där skogarna äro så stora och där höga älvar gå,
en flicka som länge, länge drömt sin dröm om en
man och vän,
och hennes namn var din moders namn — men hon
var jungfru än.

Så var det ock i det landet, där mänskorna bygga
sig hus,
som skymma solen och glädjen och strypa allt friskt
ungt ljus,
en man som länge känt i sin själ en doft av vild ung jord,
och han stod upp och gick därut på vårlig färd åt nord.

Den mannen kom till din moders hus en kväll vid
 pingstens tid,
 och sjöng och smekte din moders hand, och se —
 hon lög därvid.

Det var som hans sång hon hört en gång, det var
 som hans röst hon känt,
 det var som den gäst hon väntade mest från villande
 vägar länt.

De följdes åt på en sällsam stråt, de delade bröd
 och bädd,
 och mången natt vid hans eld hon satt för natten och
 elden rädd.

Allt ljuvligt och ömt hon känt och drömt, allt varmt
 och rent hon tänkt,
 det blev till drömmen om dig, min son, när allt hon
 främlingen skänkt.

Så vill jag nu högst av allt jag vill — håll ren din
 själ, min son.

Där blommorna stå skall mor du förstå, men ej bland
 smuts och hån.

Så längtad som du var ingen ännu, och hade din mor
 du sett —

hon var som en jungfru som bodde en gång i staden
 Nasaret.

Och där du sitter bland blommorna nu, kanhända du
dröjer en gång
och vet som en man vad främlingen vann som ägde
endast sin sång.

Då vet du väl också att dikten du läst som barn bland
blommornas gull
vart skriven långt innan du själv blev född — för din
faders längtans skull.

* * *

NORDFARANDE VILDGÄSS.

Färdevägs längtan, du frustande springare,
lyss till de farande gässens signal.

Högt över sjöar, där isarna bräcka,
susande vingar bland skyarna sträcka.

O, ni trumpetande gråa betvingare,
hjärtat står still vid ert ljuvliga tal.

Bäckarnas spol kring de isiga hållarna,
skogarnas mol i aprilskumma kvällarna,

savdoft och spel

betaga min själ.

Vildmarksvårens gnolande gudar
vandrar i lust genom skogsmark och dal,
stiga på bergen i skiftande skrudar,
stanna i sänkor, där orrspelet ljudar
hetsigt i kamptidens yraste kval.

Å, du mitt hjärta, du våröversvallande,
aldrig var längtan så stark som i dag.
Aldrig vibrerar den stoltaste strängen
högre än nu, när med brunröda hängen
björkarna prunka och alar vid fallande
forsar och strömmande vattendrag. —
Långt bortom åsarna, fjärran från fällena
ligger en dal och en sjö under fjällena,
sjunger en älv
en hymn till sig själv.

Vandringsbroder, när vildgässen hitta
fjällsjön, trollsjön, då lyfta vi ock.
Längtar ej du liksom jag att få sitta
tyst vid vår eld medan laxarna spritta
högt genom virvlar i Rånekjokk?

* * *

UPPBROTT.

Stararna vissla från stuga och stång
och luften är uppfylld av lärkornas sång.
Farväl, lilla Anna, min väg ligger lång
över bergen, där majstormen kör.
Så räck mig i spelande vind vid din grind
din fjuniga mun och din duniga kind.
Bind, bind
mitt hemlösa hjärta, mitt vilda humör
med den slinga min panna berör.

Soldiset dallrar kring slätten och byn
och svalorna singla i pingstsommarskyn.
Var det en skugga som for över hyn
och är det en tår som jag ser?
Starar de häcka i holk vid en knut,
men vandrarefåglar de lyfta till slut.
Ut, ut,
ropar var majstorm ur rymderna ner
till de rolösas vinterkvarter.

Nu vill jag byta min bonade holk
mot lägereldsplatsen bland strövarnas folk.
Varda en vandrande skald och en skolk
i vaganternas livkompani.

Men när din fjällbrud står snövit i blom
och hagar och skogar i grått skifta om —
Kom, kom,
sjunger med underlig längtans magi,
vårbrud, ditt hems melodi.

* * *

I DE SOMMARSUSANDE
NÄTTERNAS TID.

I de sommarsusande nätternas tid,
när skyarna flamma och brinna,
har jag stritt min törstiga längtans strid
och drömt om en blåögd kvinna.
O, ärenprisa och ögonljus,
drömmar i natt du vaken?
Se, min kärlek går het till ditt hus
manlig och ung och naken.

Jag vill bära dig ut ur din ensliga säng
på bruna och darrande händer,
i böljande dofter från lägda och äng,
till älvens drömmande stränder.
O, nipornas svalungar sova så gott
i nattens mystiska skimmer,
men fram går älven i djupaste blått
med tusen tågande timmer.

Stig ned i den svalkande älvens dop
och simma tyst vid min sida.

En vakas vissling, en bofinks rop
dallrar kring vattnet vida.

Det porlar sakta, och stilla och vag
går kring oss en bubblande strimma
vid varje lugnt och bärande tag
vi ner genom strömmen simma.

Stig upp som du ginge en gudstjänst till
över klöver och blåögda prisor.

I gryningsdrömmande marker går vill
en östans gnoslande visor.

Ur åsarnas sköte och bergens kved
födes den brinnande solen.

I kåpornas dagg vid min sida fall ned
och bed vid konungastolen.

* * *

MÅNÖGA.

Stjärnöga, Månöga, när den kvidande
förhöstvinden i skogen ven,
lokattliknande mjuk och glidande
gick du med mig
över barrbrun stig
under de tågande skyarnas sken.
Stjärnblomster sena och gyllne kovaller
tindrade dunkelt i bärris och ljung.
Månöga mörka, i granarnas galler
föll augustimånskymningen tung.

Å, när vi skiljas i dag vill jag sjunga dig,
fjällripa, snöripa, högt en ballad.
Ömt på min minnesångs rytm vill jag gunga dig,
vyssa och smeka dig,
kyssa, beveka dig,
innan till fjälls du allen drar åstad.

Månöga, minns mig en natt när det skiner
stjärnor på fjällvidd ödslig och tom. —
Kanske i mörkret du hör hur det viner
fjärran ett rop från en vilsen lom.

* * *

FARANDE FÅGLAR.

Jag mötte de farande fåglarna. De foro mig alla
förbi.

I hög klar luft de susade syd med tutande rop
och skri.

Jag hälsade upp mot skyarna till tranornas spetsiga rad
och vände allen under gryningens sken mot nordliga
streck åstad.

Jag mötte den brusande nordan. Han blåste mig
djärv förbi.

Från skogarnas torn han lyfte sitt horn och blåste
en kärv melodi.

Jag hälsade upp mot bergen, som skeno i gyllen
och rött,

och tryckte hans hand över åsarnas rand och ropade
högt: Väl mött!

Och dalarna stod som stänkta med blod och hagarna
lyste som rost.

Jag mötte det väldiga norrsken och höstdagjämningens
frost.

Och älvorna foro med tumlande dân, och trött jag
hälsade dem.

De hinna väl ut till havs till slut. Men jag når
aldrig hem.

Och fåglar som fara och skyar som gå och vindar
som sjunga sin sång —

de fara och gå, men de nå väl ändå ett hem och en
vrå en gång.

Men nu vill jag hälsa de bröder, som irra i världen
kring,

och färdas fram i betryck och skam som skydda, för-
aktade ting.

Och nu vill jag hälsa de bröder, som jaga utan rast,
de blomster i Herrens lustgård med ruggig krona
och blast,

de mödornas män, vars fotspår på vilsna stigar jag
mött,

som dignat i kval i smärtornas dal och fåfängliga
vägar nött.

Jag hälsar till er där ni färdas och kämpa i främ-
mande land.

Jag vandrar som ni under skyarna — se här är min
brodershand!

Ni fåglar i fjärran luftstreck, ni bröder på fjärran
led —

i tranornas plog över slätter och skog min hälsning
flyger med!

* * *

SNÖSTORM.

Genom vinternattens mörker går jag hemlös och allen
och snöstormen blåser och flåsar.

Mina ögon äro röda, som is mina ben.

Å, Herre Gud att sova, att sova som en sten
här bland obygdens snöiga åsar.

Att snubbla framstupa och sova min sista
välsignade sömn i en snödrivas kista
och innan mina svidande ögonglober brista
se upp mot de hjärtlösa stjärnornas sken.

Det är ingen som skall sörja eller torka en tår,
jag är skydd och föraktad av de flesta.

En kvinna har jag älskat ett förbannelsens år —
kanhända att just nu i sin hustrusäng hon går,
och det är väl också det bästa.

Fåfånglighet och vanvett och förbannelse och möda,
det heta de väl alla av dagar vi föröda.

Å, Herre Gud, att sova, att sova hos de döda,
där glömskan och det eviga nattmörkret rår.

* * *

SJÖMAN SJUNGER

en marsnatt i Hurtigs stuga.

Jag sjunger en visa till snarrande strängar
i eldlysets fladder och alvedens gny,
men ej för att äras och alls ej för pengar
och inte för det att min visa är ny.
Men månskenet flyter på töande slätter
och månsken och stjärnljus i hjärtat jag bär.
Jag sjunger som förr under hänsvunna nätter,
när samman vi suttit vid eldar som här.

Så sätt dig i spisen och lyss och ihågkom
med tårar i skägget de avdöda år.
Bespelom gitarren och glammom och språkom
tills gryningens eldkvast på Vargberget står.
Ja, åren de flyga och vårarna fara
och snart ha vi nått våra tjugu och fem.
Men än gå vi med i den rolösa skara,
som kallar den eviga vägen sitt hem.

Men Han, som försörjer var fågel som fladdrar
 och skrudar var lilja konungslig och grann,
 Han gav oss gott mod och högt löje till faddrar
 och därför platt intet förgöra oss kan.
 När andra kapsejsa och vända i vädret,
 vi fräsa förbi med orkan i var klut.
 Han såg vad för smörja som passade lädret
 och döpte vår själ i sin skarpaste lut.

Vi ha väl begravat det pund som vi undfått
 och kastat vår skönaste pärla för svin.
 Att vara profet och beskällas som hundsvätt
 är hårt nog, och svårt nog att hålla god min.
 Men Gud, som har sörjt för vår själ och lekamen,
 skall, broder, en gång med vår gärning bli nöjd,
 och kuggas vi inte i domens examen,
 vi ingå med fröjd i Hans salighets höjd.

Så sitt här i natt medan timmarna flykta
 och lyssna till sången och alvedens sus.
 Vår Herre har uthängt sin brandgula lykta
 vid porten till helgonens heliga hus,
 och stjärnorna framgå och sjunga Hans lovsång.
 Och kanske när ur vår förgängliga kropp
 Han utdrar vår synd med förlåtelsens hovtång,
 vi vandra som stjärnor till domsalén opp.

* * *

DEN DÖDE KONUNGEN.

Jag var konung, jag var herre till ett stort och
härligt land
och mitt leende var nåd men mitt förakt var skam
och sorg.

Ja, de ypperste berömde sig att röra vid min hand,
där de trängdes i min furstliga borg.

*Varför gnaga de min kista, varför äta de så tyst
mina kungliga händer dem de ypperste ha kysst.
O, min mun är full av maskar, mina ögon av mull.
Gen mig ro för min konungslighets skull!*

Jordens främste bragte skänker, jordens vise sökte
mig,
jordens jungfrur de beskärde mig min ungdoms heta
fröjd.

Jag var vis och jag var from, jag var mäktig i krig,
men på härlighet vart aldrig jag nöjd.

Såsom drömmar voro salarna, som under av allt
 skönt,
 och lustgårdarna som syner ur en ljuv och sällsam
 värld.
 Av rubiner och smaragder var mitt stolta huvud
 krönt,
 när jag skred mellan kämparnas svärd.

*Varför äta de min mantel, varför borra de väl hål
 i min purpur, i mitt hjärta, i mitt krönta huvuds skål.
 Maskar gräva i min tunga, i min hals de slingra ner.
 Är jag ej den store konungen mer?*

Jag är konung, gån ifrån mig, jag är härskare och
 drott,
 jag blir oren och besmittad av ert hemska tysta
 gnag,
 och konungslig som jag härskat i mitt furstliga slott
 vill jag vila i min svarta sarkofag.

O, med gråterskor och klagospel och tusen vita ljus
 har man helgat och berett mig till den stora nattens
 ro.
 Tung av kransar stod min kista i det mörka sorge-
 hus,
 och i ensam förnämhet vill jag bo.

Är jag ej den store konungen, mitt huvud är ju
krönt?

Maskar äta mina ögon, i min purpur och min hand . . .
Skall jag multna som en tiggare, som ägde allt av
skönt

och var herre till det största av land?

*O, en konung till en tid och en tiggare till sist.
O, fåfänglighet var livet och en rök — då jag det mist.
O, min mun är full av maskar, mina ögon av mull.
Gen mig ro för min fåfänglighets skull!*

* * *

VINDSPEJARNAS SÅNG.

Vindspejare, molnskådare, det äro vi väl bara,
 en vedermödans soldatesk, en glädjens druckna här.
 Ej så vi och ej skörda vi, som moln vi hädanfara
 i drömmar om det sommarland, där ingen smärta är.

Förbannande, lovsjungande, i trasor vi lustvandra
 bland främlingar, som stena oss och fränder, som
 bele.

En eldstod löper före oss, fördold för alla andra,
 och jagande vi följa att det helga landet se.

Av jord är allt, till jord blir allt — om jorden till
 vi höra.

Vår väg vart lagd i smuts och synd — men till en
 stjärnas port.

Och när vi sågo upp ur dyn, vi fingo se och höra
 vad intet mänskligt öga sett och intet öra sport.

Ja vi, som sökt allt ont och svart, av lustarna för-
brände,
vi störtade i ångest ned och bådo inför Gud
och döptes i hans renhets eld och stodo upp och
vände
tillbaka — till densamma synd som sölade vår skrud.

Stolt trotsande, knäböjande, besudlade och rena,
som tiggare och krönte vi framfärdas våra år
i evig längtan till det land, där ingen skall oss stena
och saligheten är den sol, som aldrig nedergår.

* * *

Och sakta strök du stråken och en solsträng strök
 din kind
 och blommorna förundrades och tego.
 Konvaljer föllo ner på knä och gräto tyst i vind
 och mot skyarna deras blomsterhjärtan stego.

Däruppe, o däruppe tågade molnen av och till
 och de foro som vilsefarna hjärtan.
 I Meseks land en främling, sjöng du, stannen ty jag vill
 följa med er bortom mödorna och smärtan.

Jag visste, du min broder, o jag visste alltför väl,
 vi du sjöng bland konvaljerna och gräsen:
 En harpa med all världens nöd och ängslan är din själ
 och en ropandes röst är ditt väsen.

Som Jakob har du brottats med din Gud vid Jab-
 boks vad
 och vid Betel sett änglarna nedfara.
 I ångest har du ropat efter levande Guds stad,
 där de frälsta bland helgonen få vara.

O broder, nu stå stjärnorna i nattens tunga loft,
 men min själ är i bävan och i frågan:
 Vem säger oss om stjärnorna och hjärtana bli stoff?
 Vem visar oss till landet bortom plågan?

O hör, jag min visa sjunger på en fjärran ödslig
strand!

Var still, du mitt hjärtas hunger, du hjärta, sluta slå!
Jag längtar, o en främling är jag, till det livets land,
där de eviga älvorna gå.

* * *

ENSAM ELD.

Månskäran över bergena och dimman över forsens
ström

och nyingen på strandens våta grus
och runt omkring mig skogarna i sorlande och lyck-
lig dröm

och mil till bygd och människor och hus.
Och forsen går bland al och snår av viden silvergrå
och lömsk min krok i virveln står, där öringarna slå.

Snart stänker soln på svarta berg
sin gyllenröda gryningsfärg —
snart börjar östans svala sus
i bleka dalar gå.

Det är som en salmonika sitt spel begynte fjärrantill,
liksom min eld högt snyftade i fröjd
och sjönge om en färdmans stråt, som irrat långt i
mörkret vill,
men sist nått fram till lugn och mäktig höjd.

EN FÄRDMANS NATTSÅNG.

Så långt som västan är från öst —
så lång är vägen hem.

Det jämrar någonstans en röst:

Hem, hem.

I år och år jag farit vill,
men längtan den vart aldrig still.

Jag är en hemlös färdman,
som längtar hemmet till.

I natt stå lummerns gula ljus
upptända till Guds lov.

Det nynnar genom skogens hus:

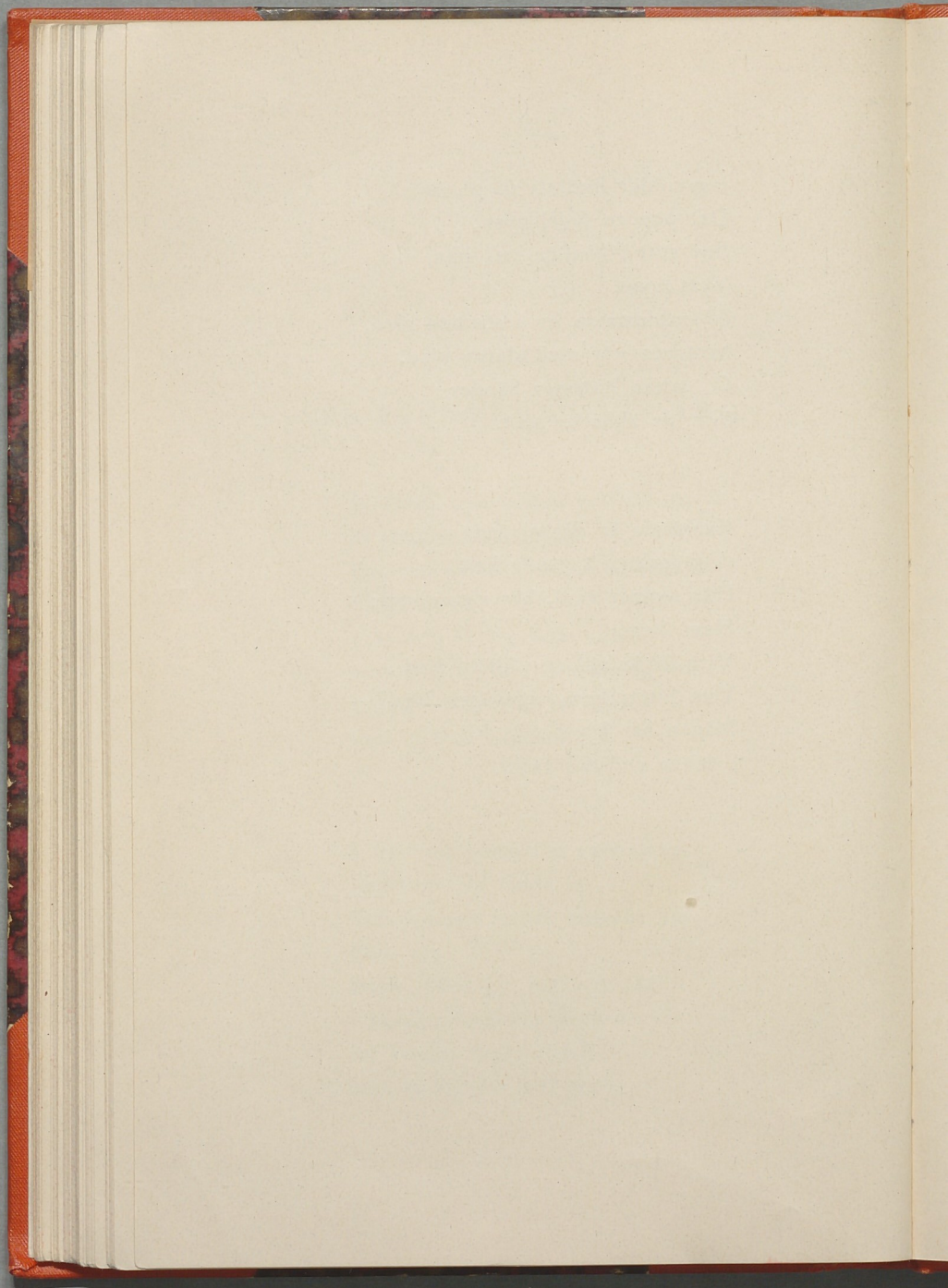
Sov, sov.

Men vaken går jag och allen
i nordlandsnattens drömska sken —
en hemlös fattig fågel,
som ej har bo och gren.

Jag träder ljudlöst ut på mon.
Det pep en fågel nyss.
Sov sött i ljuvliga små bon. —
Vyss, vyss.
Stjärnblomman ler i sömnen glad,
harsyran står med slutna blad.
O, natten knäpper händer
över de älskades stad.

Kanhända är det ej ändå
så gränslöst lång väg hem.
Här nynnar vind, här viskar strå:
Hem, hem.
Vart liv är väl en sällsam färd.
Vem hittar hem, vem äger härd? —
Någon har kysst mitt hjärta
i denna undrens värld.

* * *

INNEHÅLL.

I.

Norrskén öfver staden	7
Hemlängtan	11
Vilse	13
Sång i främlingskap.....	14
Hälsning	16
Interiörer	18
Sång till högmödet	26
Det stumma spelet	28
De stupade skalderna	30
Fåvitske männens tåg	33
Baptistkapellet	36
Cirkus	39

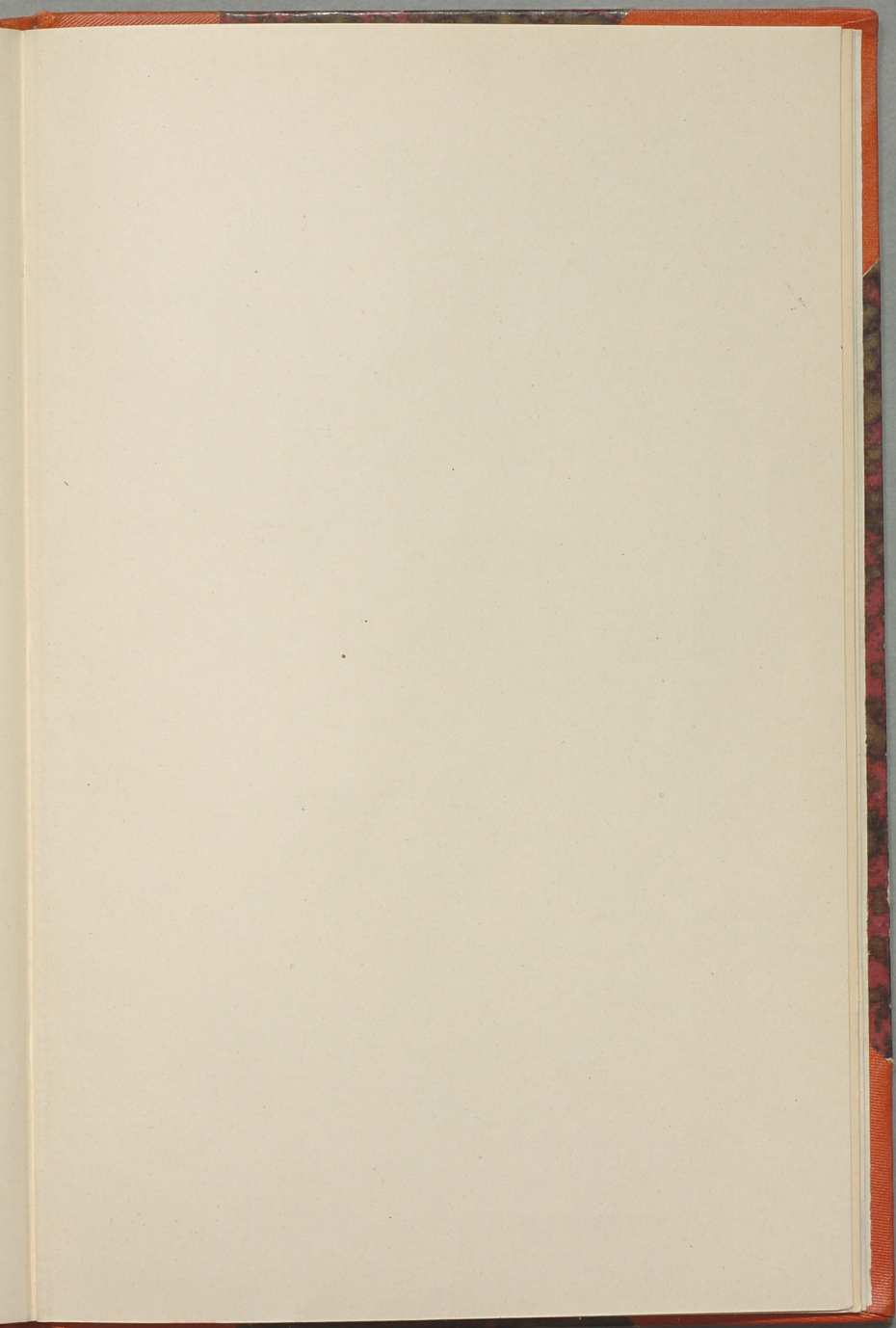
II.

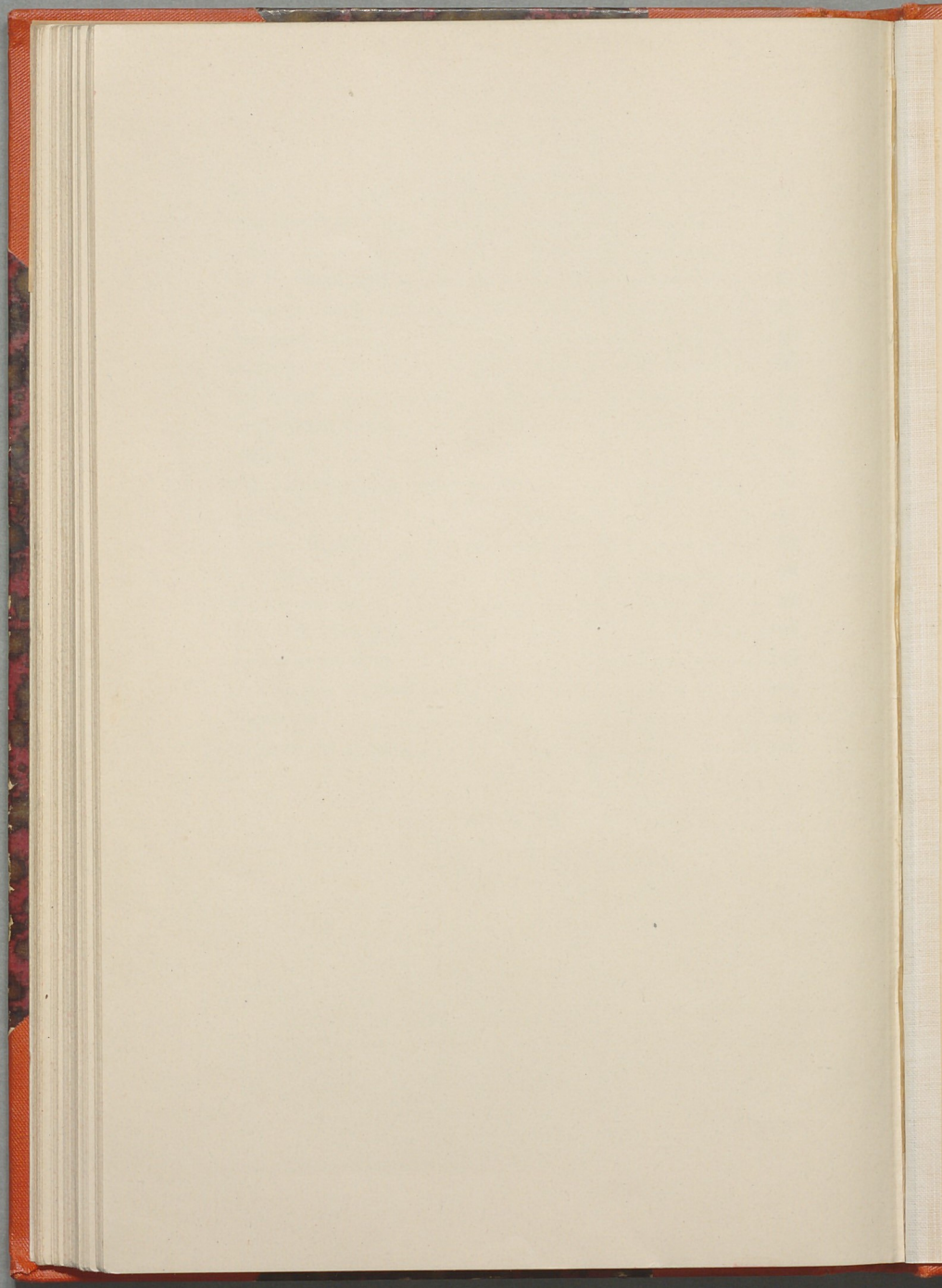
Norrgående nattåget	45
På skidor	48
Ömkande kväde	50
De äldste	53
Glömda bragdens hem.....	56
Stora orons män	61
B. 8.	

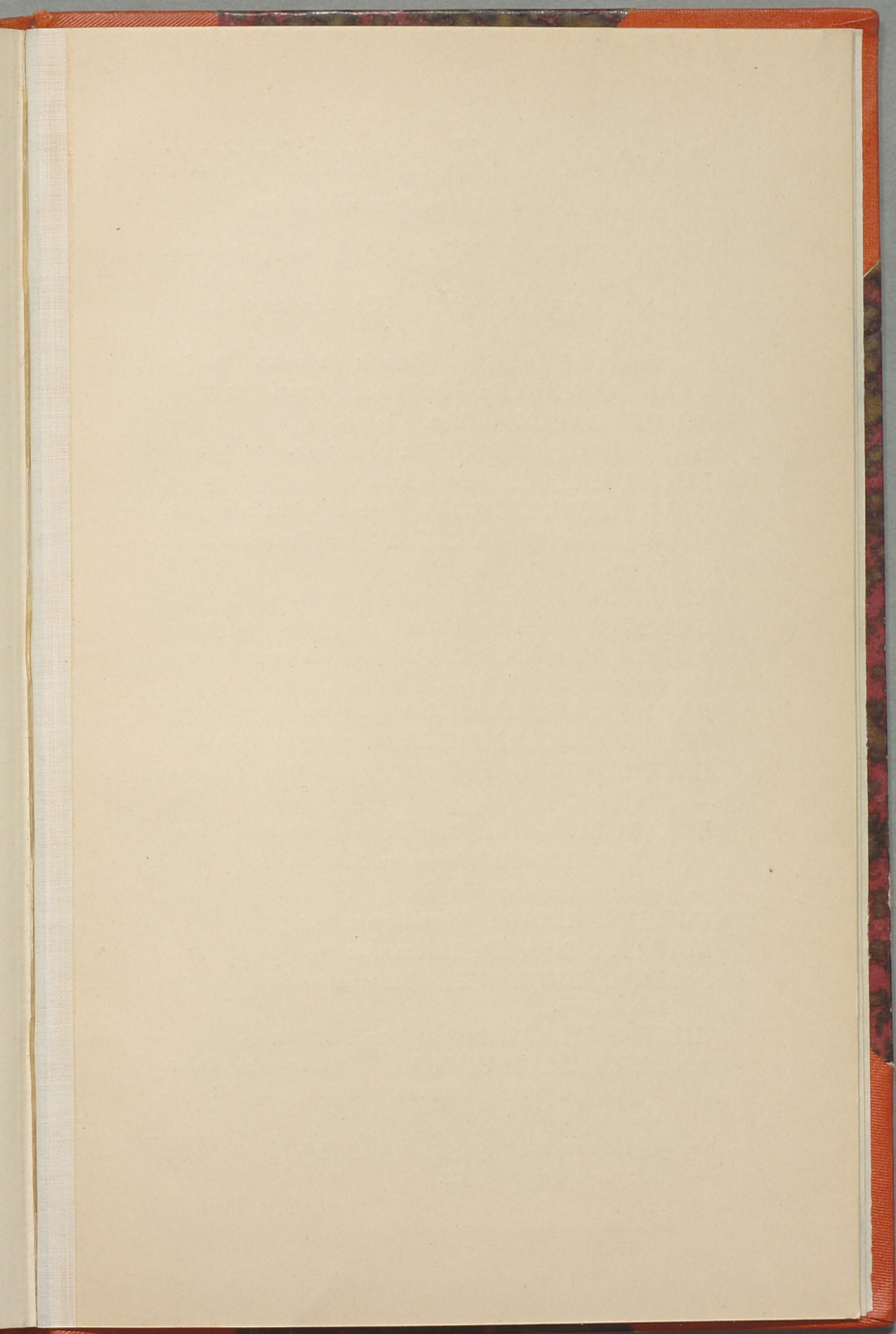
Skuorka	65
Sista vandringen	68
Elden	71
Till en okänd man	73
Dansande faun	76
Marsstorm	78
Kamraten	80
Till barnet.....	82
Nordfarande vildgäss	85
Uppbrott.....	87
I de sommarsusande nätternas tid.....	89
Månöga	91
Farande fåglar	93
Snöstorm	96
Sjöman sjunger.....	98
Den döde konungen	100
Vindspejarnas sång	103
Den sorgsne brodern	105
Ensam eld.....	108
En färdmans nattsång	110

* * *

270-23
14

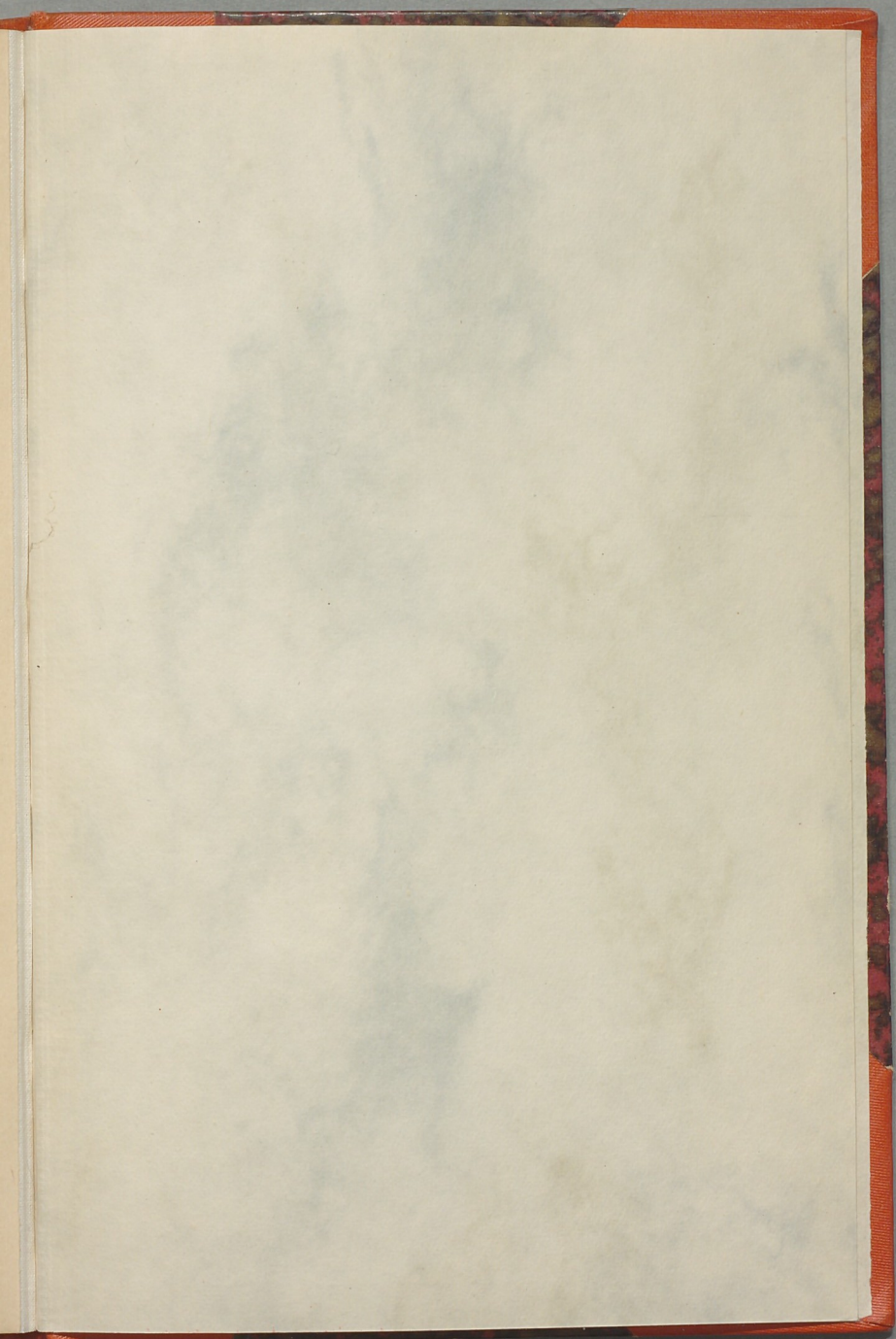

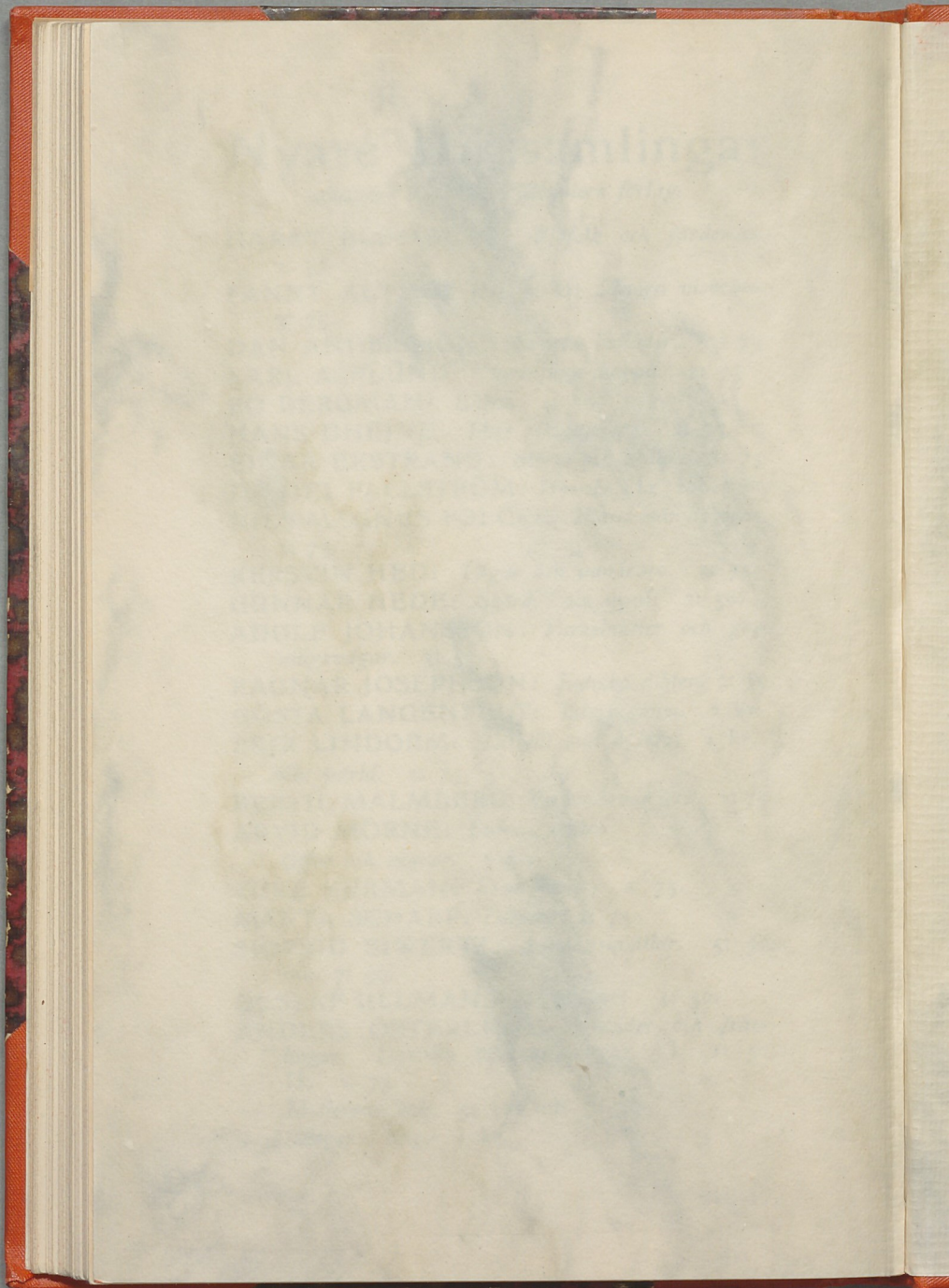

Nyare Diktsamlingar

utkomna på *Albert Bonniers förlag.*

- HARRY BLOMBERG: *Sjöfolk och färdemän.* 2: 50.
FANNY ALVING (Maja X): *Andra visboken.* 3: 75.
DAN ANDERSSON: *Svarta ballader.* 3: 75.
KARL ASPLUND: *Harlequins kappa.* 2: 75.
BO BERGMAN: *Elden.* 4: 50.
HANS DHEJNE: *Flöjt och pilepipa.* 2: 75.
EJNAR EKSTRAND: *Storm och stiltje.* 2: 75.
DANIEL FALLSTRÖM: *Havet.* 5 kr.; inb. 7 kr.
NILS-MAGNUS FOLCKE: *Bland människorna.* 2: 75.
KERSTIN HED: *Vägar och vandrare.* 2: 75.
GUNNAR HEDE: *Skörd.* 2:a uppl. 2: 50.
ADOLF JOHANSSON: *Varselnätter och gryningsvägar.* 3: 50.
RAGNAR JOSEPHSON: *Judiska dikter.* 2: 75.
GÖSTA LANGENFELT: *Interregnum.* 2 kr.
ERIK LINDORM: *Tal till mitt hjärta.* 1 kr.
— *Min värld.* 2: 75.
BERTIL MALMBERG: *En blödande jord.* 2: 75.
ARVID MÖRNE: *Sommarnatten.* 3: 50.
— *Offer och segrar.* 3 kr.
TURE NERMAN: *Fruntimmer.* 2: 75.
MÄRTA SCHARP: *Dikter.* 2: 75.
SIGFRID SIWERTZ: *Lördagskvällar.* 5: 50;
inb. 7: 50.
GUSTAF ULLMAN: *Silverljuset.* 4: 50.
ANDERS ÖSTERLING: *Fränder och främ-
lingar.* Lyriska öfversättningar. 1. 1: 50.
11. 1: 75.
— *Idyllernas bok.* 5: 50; inb. 7: 50.
— *Sånger i krig.* 1 kr.

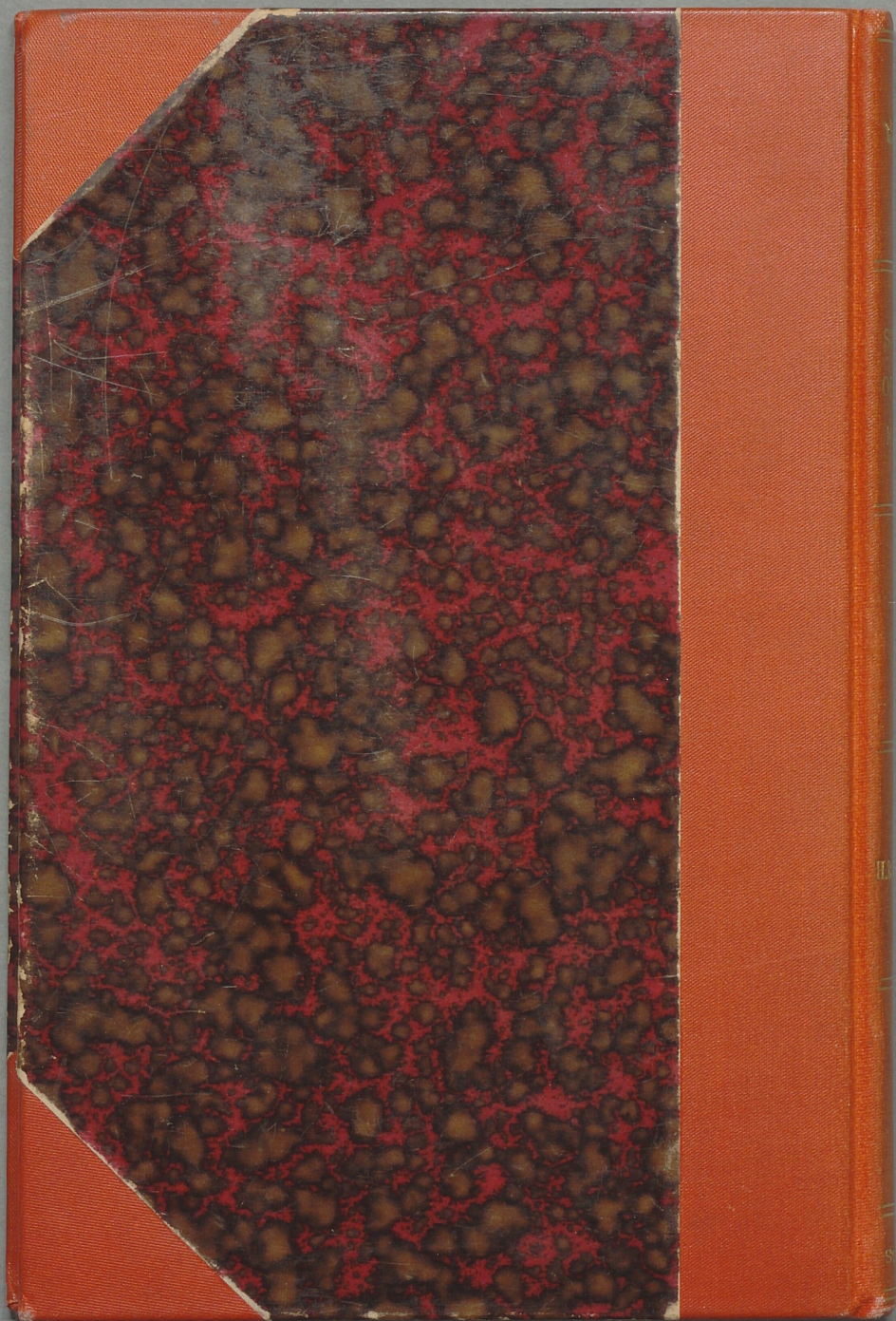

National Library
of Sweden

LÄSESALSLAN

60001000342194

www.books2ebooks.eu